

Socialdemokratai: Lietuvos vyriausybė nerodo, kad integruojasi į Vakarus

Vilnius, vasario 1 d. (LA-AGEP) - Socialdemokratų frakcijos vardu apie Lietuvos politiką su Rusija sausio 31 d. spaudos konferencijoje kalbėjo Seimo narys Vytautas Plečkaitis.

Kaip rašo Rimantas Varnaukas „Lietuvos aide“, Plečkaitis prieštaravo užsienio reikalų ministro Povilo Gylio nuomonei, kad neįmanoma numatyti Rusijos veiksmų. Anot jo, nuo Petro I laikų Rusijos tikslai Baltijos šalyse buvo tokie pat - jie norėjo jas laikyti savo įtakos sferoje. Keitėsi tik tos politikos formos ir metodai.

Ir dabar Rusijos įtaka Lietuvai didelė, jai nesugebama pasipriešinti, sakė V. Plečkaitis, nurodantis, kad pasirašytas nenaudingas susitarimas dėl karinio tranzito, kad prekybos sutartys su Rusija, kad neatsispirama Rusijos naftos imonės „LUKOIL“ plėtimuisi Lietuvoje. Nors Rusijai ir nepavyko primesti karinio tranzito sutarties, bet, sakė Vytautas Plečkaitis, tu taisyklių, kurios paliktos galioti, negalima laikyti laimėjimų. Anot jo, nederėtų karinio tranzito „aktualinti kaip neišsprendžiamos problemas“. Pasauliui reikia parodyti, kad Lietuva sugeba spręsti, o ne dramatiškai iškilančias problemas.

Socialdemokratai mano, jog karinį tranzitą reikia europinti, pritraukti NATO valstybes, kad

ir šios jaustųsi ipareigos žiūrėti į karinį tranzitą per Lietuvą kaip į visos Europos klausimą, nes, anksčiau ar vėliau Lietuvai stojant į NATO, jis vis tiek kils. Paskutinis Europos Sąjungos pareiškimas rodo, kad Europa tam jau neabejinga.

Karas prieš Čėčeniją parodė, kad Rusija nėra demokratinė valstybė, sakė Plečkaitis, todėl Rusija išlieka galimos ekspansijos ir kaimynines valstybes židiniu. Sakymai, kad Rusijoje dar yra demokratijos, rodo, tik norą ją matyti; kalbos apie demokratiją, kada barbariškai žudomi taikūs gyventojai, yra nesąžiningos.

Toliau kalbėdamas, Socialdemokratas Vytautas Plečkaitis ragino pagalvoti, kokios kariuomenės iš tikrųjų reiktų Lietuvai su tokiu kaimynu kaip Rusija. Šis karas, kalbėjo Plečkaitis, parodė, kad visiškai Antrojo pasaulinio karo strategija ir taktika yra visiškai atgyventos, o šauktinių kariuomenė neatitinka šiuolaikinio karo reikalavimų.

Anot Plečkaitis, Lietuvos politikams reiktų sutartinai nuspręsti, kad laikas pereiti prie profesionalų kariuomenės, nes tik ji gali atilaikyti ar bent priešintis agresijai. Santykiai su Rusija, pabrėžė Vytautas Plečkaitis, turi būti grindžiami lygiataisykiškumu, o ne nuolaidžiavimu, kuris buvo ypač pastebimas derybose dėl karinio tranzito. Tik didelėmis opozicijos pastangomis pavyko išvengti tranzito sutarties.

Socialdemokratas Seimo narys Vytautas Plečkaitis sakė, kad santykiuose su Europa yra teigiamų poslinkių, pavyzdžiui, bendradarbiavimas su NATO, Vakarų Europos Sąjunga, laisvosios prekybos sutartis su Europos Sąjunga, tačiau jokioje vyriausybės programoje nėra pramonės ar žemės ūkio pertvarkymo plano, kaip įsijungti į Vakarų Europos rinkas. Lietuva netgi neturi nė metro euro pietiško geležinkelio, tad politiniai pareiškimai apie integraciją lieka popieriuose.

Lietuva nesugeba vykdyti prevencinės diplomatijos, kuria įvykiai kreipiami iš anksto, savomis iniciatyvomis; Lietuva tik reaguoja į įvykius ir iniciatyvas iš kitur, anot Plečkaitis. Socialdemokratai siūlo steigti strateginio užsienio politikos planavimo padalinį prie Užsienio reikalų ministerijos, išplėsti Koordinacinę užsienio reikalų tarnybą prie prezidento, į ją įtraukti opozicijos narių. Jo nuomone, ambasadų darbas ne visada racionalus, o buvusios nomenklatūros skyriams ambasadoriais visai nepasiteisino, nes jie nesugeba kurti diplomatijos savomis iniciatyvomis.

Socialdemokratų atstovas atkreipė dėmesį į vieną teigiamą dalyką - Lietuva neturi pretenzijų dėl teritorijų. Jų nėra ir Lietuvai. Kai „Lietuvos aidas“ priminė, kad, pavyzdžiui, nustatant sieną su Baltarusija prarasta apie 300 hektarų teritorijos, Vytautas Plečkaitis pasakė, jog tai „minusas“, bet prarasta vandeniui, ežerams. Pasak jo, Višty-

Nors trečiadienį jau pradėjo slūgti potvyniai Prancūzijoje ir Vokietijoje, šiaurietinės Prancūzijos kaimo Warcq gyventojai turėjo evakuoti kai Meuse upė išsiliejo iš krantų. Blogiausia, tačiau, Olandijoje, kur dėl upių išsiliejimo reikėjo evakuoti 250,000 žmonių. Tai didžiausia evakuacija dėl potvynių Olandijos istorijoje. Upės užlieja Europos miestus dėl tų pačių priežasčių kaip pernai vasarą tvino Missisipi upės slėniai. Dėl to, kad Reino ir į jį įtekančių upių pakrantės užtventtos pylimais, upė nebeturi kur išsilieti kai pritrivsta nuo lietaus. Iki šiol kiekviena valstybė norėjo pati spręsti kaip tvarkyti upių pakrantes, bet dabar, kai dėl potvynių sunaikinti kelių šimtmečių senumo istoriniai pastatai, ūkiai, kai sustabdyta pramonė, jau kuriama tarptautinė darbo grupė bendrai planuoti Reino ir į jį įtekančių upių tvarkymą.

Baltijos šalys keis pabėgėlių politiką

Vilnius, sausio 25 d. (LR) - Jungtinių Tautų (JT) atstovai sausio 23 d. Stokholme pareiškė, kad Baltijos šalys turi suteikti prieglobstį pabėgėliams, kurie Baltijos jūra bando patekti į Skandinavijos šalis.

„Šios šalys negali būti modernios Europos dalimi, jeigu nepriims joms prieglobstį pabėgėliams, kurie Baltijos jūra bando patekti į Skandinavijos šalis. Šios šalys negali būti modernios Europos dalimi, jeigu nepriims joms prieglobstį pabėgėliams, kurie Baltijos jūra bando patekti į Skandinavijos šalis.“

Hans Thoolen pareiškė, jog trečiojoje Baltijos valstybėje - Lietuvoje - problemos dėl pabėgėlių yra gerokai mažesnės, nes iš čia sunkiau patekti į Švediją ar Daniją.

Estijos valdžia, pasak H. Thooleno, sulaukė visus, kurie neturi reikiamų dokumentų, o Latvijos valdžia jiems leidžia išvykti iš šalies, tikėdamasi, jog jie ras prieglobstį Skandinavijoje. „Tačiau pabėgėlių perkėlimas į Skandinaviją nėra problemos sprendimas, nes taip tik skatinamas jų antplūdis“, pasakė JT Pabėgėlių reikalų komiteto vadovas.

Baltijos šalių vyriausybės nusprendė grąžinti pabėgėlius į tą šalį, iš kurios jie atvyko. Tačiau nei Rusijoje, nei savo šalyje, H. Thoolen nuomone, jie

Rinkimams užsiregistravo daugybė nežinomų partijų

Vilnius, sausio 25 d. (LA-AGEP) - Antradienį spaudos konferencijoje Seimo narys Bronislovas Genzelis nusistebėjo, kad Teisingumo ministerija įregistravo „Lietuvos lenkų rinkimų akciją“. Jos dokumentai, pasak Genzelio, rodo, kad jis prieštarauja Konstitucijai (reikalauja Lietuvoje įteisinti trikalbystę).

Kaip rašo „Lietuvos aidas“, ši politinė organizacija (įregistruota 1994 spalio 21) yra atskilusi Lenkų Sąjungos dalis. Lenkų Sąjunga liko visuomeninis judėjimas, o „Lietuvos lenkų rinkimų akcija“, kaip rodo ir pats pavadinimas, sukurta, norint dalyvauti rinkimuose.

„Šio ežere „išlošta“, tad pradimai susibalansavo. O derybų se su Latvija dėl ekonominės zonos jūroje Lietuvos pozicija turi būti ryžtingesnė, sakė Socialdemokratų frakcijos Seime atstovas.

Pasak Hanso Thooleno, šimtai pabėgėlių dar laukia Latvijoje ir Estijoje patogaus momento laisvėje, arba yra sumiti ir laikomi įstaigose, panašiose ir kalėjimuose, arba bando prisitaikyti ir gyventi visuomenėse, kurios nenori jų priimti.

Hans Thoolen pareiškė, jog trečiojoje Baltijos valstybėje - Lietuvoje - problemos dėl pabėgėlių yra gerokai mažesnės, nes iš čia sunkiau patekti į Švediją ar Daniją.

Estijos valdžia, pasak H. Thooleno, sulaukė visus, kurie neturi reikiamų dokumentų, o Latvijos valdžia jiems leidžia išvykti iš šalies, tikėdamasi, jog jie ras prieglobstį Skandinavijoje. „Tačiau pabėgėlių perkėlimas į Skandinaviją nėra problemos sprendimas, nes taip tik skatinamas jų antplūdis“, pasakė JT Pabėgėlių reikalų komiteto vadovas.

Baltijos šalių vyriausybės nusprendė grąžinti pabėgėlius į tą šalį, iš kurios jie atvyko. Tačiau nei Rusijoje, nei savo šalyje, H. Thoolen nuomone, jie

Kaip žinoma, pagal Savivaldos rinkimų įstatymą kandidatų sąrašus gali pateikti tik partijos ir politinės organizacijos. Tad idomu, kaip pavyko surinkti 400 steigėjų (tik reikalauja įstatymas) ir įsiregistruoti Humanistų partijai (V. Kazlauskas) ir S. Šilinskas), Respublikonų partijai (pirm. K. Petraitis), Lietuvos Laisvės Sąjungai (pirm. V. Šuštauskas), partijai „Jaunoji Lietuva“ (pirm. S. Buškevičius), Tautos Pažangos partijai (pirm. E. Klumbys), Lietuvos Protėvių Atgimimo partijai (pirm. J. Ramanauskas). Pastarosios partijos veikla visai nežinoma, rašoma „Lietuvos aide“.

O Antano Terlecko vadovaujama Lietuvos Laisvės Lygai (LLL) nepasisekė. Teisingumo ministerija neįregistravo jos kaip politinės organizacijos, nes tarp 400 steigėjų rado ir kitų partijų narių. Teismas atmetė LLL ieškinį Teisingumo ministerijai dėl registravimo.

negali būti saugūs.

JT Pabėgėlių reikalų komiteto ir JT Pėtos programos, kuri turi savo atstovybę Taline, nuomone, yra tik viena išeitis - Latvija ir Estija turi suteikti pabėgėliams prieglobstį. Estijoje ir Latvijoje turi būti priimti įstatymai, kuriuose būtų nustatyta, kas yra politiniai pabėgėliai. Šių šalių parlamentai taip pat turi ratifikuoti Ženevos konvenciją dėl pabėgėlių ir nurodanti priimti jų bent minimumą.

Be kita ko Hans Thoolen pareiškė, kad argumentas dėl didelių išlaidų pabėgėliams priimti yra neteisingas. Pasak jo, pabėgėliai turėtų gauti tokias patias sąlygas kaip ir eiliniai Baltijos šalių gyventojai - jokių atskirų namų ar spalvotų televizorių.

Sausio mėnesį, JT duomenimis, Estijoje buvo sumiti 85 pabėgėliai, Latvijoje - 147, iš jų 47 buvo nepilnamečiai.

Latvija ir Čekija bendradarbiaus dėl NATO

Vilnius, sausio 24 d. (LR) - Latvijos gynybos ministras Janis Trapanis sausio 23 d. Rygoje įvykusioje spaudos konferencijoje pareiškė, kad ateityje Latvija ir Čekija koordinuos savo bendradarbiavimą su NATO ir reguliariai keisis informacija.

Numatoma, kad NATO štabuose Briuselyje ir Mons Latvijos bei Čekijos atstovai susitars dėl bendradarbiavimo ir suderins stojimą į NATO politiką. J. Trapanio nuomone, Čekija gali suteikti pagalbą kuriant Baltijos batalioną bei ruošiant karo įstatymus.

Rygoje viešintis Čekijos gynybos ministras Vilem Holan spaudos konferencijoje sakė, kad po Rusijos kariuomenės išvedimo Čekijos ginkluotuosiose pajėgose vykdomos reformos - mažinama kariuomenė ir tarnavimo laikas.

Kalbėdamas apie stojimą į NATO, V. Holan pažymėjo, kad Čekijoje dabar vyksta techninis karinių pajėgų paruošimas bei jų pritaikymas Europos ir NATO standartams. Įstojimas į NATO bus tik galutinis teisinis ir politinis aktas.

Lietuva dalyvavo seminaruose dėl NATO plėtimo

Vilnius, vasario 1 d. (LA-AGEP) - Lietuvoje antrą dieną vieši Vokietijos Gynybos ministerijos delegacija, vadovaujama šios ministerijos Karinės politikos skyriaus viršininko, brigados generolo E. Fischer. Sausio 31 d. Krašto apsaugos ministerijoje svečiai surengė seminarą nacionalinio saugumo, gynybos politikos ir „Partnerystės taikos labui“ programos temomis.

Kaip rašo Gintaras Mikšūnas „Lietuvos aide“, seminare Krašto apsaugos ministerijos (KAM) Sistemos analizės ir vystymo programų departamento direktorius R. Norkus perskaitė pranešimą apie Lietuvos nacionalinį saugumą ir gynybos politiką. Apie Vokietijos gynybos ir saugumo politiką kalbėjo generolas E. Fischer. Apie partnerystės programą kalbėjo KAM Tarptautinių ryšių departamento NATO skyriaus viršininkas A. Krivas, apie Jungtinių Tautų taikos bataliono BALTBATO kūrimą kalbėjo KAM sekretorius plk. Jonas Gečas. Generalinio štabo viršininkas pulk. V. Tutkus informavo apie Lietuvos kariuomenės raidą, perspektyvas ir planus.

Vokietijos gynybos ministerijos atstovai perskaitė pranešimus apie panašias Vokietijos kariuomenės pajėgas, apie šios šalies dalyvavimą taikos palaikymo operacijose. Kalbėta apie Lietuvos ir Vokietijos dvišalį bendradarbiavimą, jo perspektyvas.

Pasak Krašto apsaugos ministerijos sekretoriaus pulk. Jono Gečo, seminaras buvo geranoriškas dvipusis pokalbis, Lietuvos atstovai kalbėjo apie Lietuvos saugumo koncepciją,

Trečiojo pasaulio valstybių skolos augs

Vilnius, sausio 24 d. (LR) - Kaip paskelbė Pasaulio Banko atstovai Vašingtone, besivystančių valstybių skolos iki 1993 m. pabaigos padidėjo iki 1,812 bilijono dolerių. Tai reiškia, kad skolos, palyginti su 1992 m. padidėjo net 7 procentais.

Turimais vertinimais, trečiojo pasaulio skolos iki 1994 m. pabaigos ugtels dar 7 proc. ir sudarys iš viso 1,945 bilijono dolerių.

Pasaulio Banko duomenimis, praėjusiais metais privatus kapitalas toliau plaukė į besivystančias šalis, nors 1994 m. ir užfiksuotas kiek mažesnis investuoto kapitalo padidėjimas negu 1993 metais.

Pernai į trečiąjį pasaulį investuota 173 bilijonai dol., arba keturis kartus daugiau negu, pvz., 1989 m., kai ši suma siekė tik 41.9 bilijono dolerių.

Latvijos gynybos ministras J. Trapanis pažymėjo, kaip svarbu parengti Baltijos šalių karinę doktriną ir sukurti ryšių sistemą, leidžiančią kontroliuoti trijų Baltijos respublikų oro erdvę.

Čekijos gynybos ministras pranešė, kad jo šalis padovanos Latvijos ginkluotoms pajėgoms šaulių ginklų - pistoletų, automatų - už 2 milijonus Čekijos kronų.

gynybos planą, tam pritaikytas struktūras, o vokiečiai - apie savo gynybos planą ir problemas. „Iš šių pasisakymų išsiplėtos pokalbis, kokia turėtų būti Europos saugumo politika, kokiais būdais ją užtikrinti. Vokiečiai nesistengia mums primesti savų idėjų, savo nuomonės, jie tiesiog sako: o pas mus yra taip, ir mums palieka spręsti gal ir mums kas nors tiks. Vokietija yra viena iš NATO valstybių, kurios karinė struktūra atitinka visus būtiniausius Šiaurės Atlanto karinės sąjungos standartus“, „Lietuvos aidui“ sakė pulk. Gečas.

Paklaustas, ar seminare buvo kalbėta apie Lietuvos integravimąsi į NATO, Gečas atsakė, kad tokios diskusijos vyko, ypač pertraukų metu. Tai nuosirdūs ir detalūs pokalbiai, bet jie baigiasi mintimi, kad kol kas niekas negali pasakyti, kaip ir kada tai bus. Šie metai skirti diskusijoms dėl Vidurio ir Rytų Europos įjungimo, į NATO būdus. Jos vyks ir jau vyksta įvairiuose forumuose, kuriuos organizuoja NATO valstybių politikai bei kariškiai. Bet aišku viena: kiekviena valstybė, reikianti norą tapti NATO nare, bus priimama atskirai. Aišku ir tai, kad kelias į NATO yra grindžiamas aktyviu dalyvavimu „Partnerystės taikos labui“ programoje. Jei nebus šiai programai skiriama daug dėmesio ir lėšų, tai stojimas į NATO bus sunkiai įsivaizduojamas, kalbėjo pulk. Jonas Gečas.

Neseniai Vokietijoje baigėsi kitas forumas, kuriame irgi svarstytos panašios problemos. KAM Ryšių su visuomene skyrius informavo, kad Furstenfeldbrueck mieste Bavarijoje sausio 25-26 dienomis vyko Vokietijos ir Didžiosios Britanijos gynybos ministerijų organizuotas seminaras apie saugumo politiką. Tai kasmetinis šių šalių gynybos ministerijų delegacijų susitikimas.

Siemai ministrai Malcolm Rifkind (Didžioji Britanija) ir Volker Ruhe (Vokietija) atsiskaitė tradicinio dvishalio šio renginio pobūdžio ir pakvietė jame dalyvauti Vidurio Europos valstybių gynybos ministerijas. Todėl seminaro tema buvo tokia: „Europa vienijasi: Karinis politinis įvertinimas iš Rytų ir Vidurio Europos pozicijų“. Be vokiečių ir anglų, seminare dalyvavo delegacijos iš Bulgarijos, Čekijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Rumunijos, Slovakijos ir Vengrijos.

Kalbėta apie dabartinę tarptautinę padėtį saugumo srityje, galimą NATO plėtimąsi į Rytus, įvertinta „Partnerystės taikos labui“ eiga ir perspektyvos. Seminare metu užmegzti politiški svarbūs ir naudingi draugiški kontaktai, kurie gali ateityje skatinti tarptautinį bendradarbiavimą saugumo srityje Rytų ir Vidurio Europos regione.

KALENDORIUS

Vasario 3 d.: Šv. Blažiejus, armėnų vyskupas, kankinys (mirė 316 m.), šv. Ansgaras (Oskaras), vyskupas (mirė 865 m.); Asta.

Vasario 4 d.: Andriejus, Gilbertas, Joana, Vydmantas, Arvilė.

SPORTO APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

44-JI SPORTO ŠVENTĖ AUSTRALIJOJE

Lauko tenisas
Lauko teniso varžybas laimėjo:
Vyrų – A. Lašaitis, Sydnis.
Vyrų dvejetas – broliai A. ir E. Lipšiai – Geelongas.
Mišraus dvejeta – D. Antanaitytė (Melb) ir E. Lipšys (Geel).
Lauko teniso vadovas buvo R. Baškus.

tėje buvo žaidžiamos tik mišrių komandų varžybos ir jas laimėjo Adelaide. Varžybose dalyvavo ir Melbourne bei Sydnio komandos. Geriausi buvo išrinkti – vyrų – A. Sankauskas (Adel) ir moterų – A. Ragauskienė. Varžybas pravedė R. Sankauskas.

ATSTOVŲ SUSIRINKIMAS

Stalo tenisas
Laimėtojai:
Vyrų – 1. S. Karazija (Melb), 2. Č. Dubinskas (Adel), 3. Pr. Mulevičius (Adel).
Moterų – 1. Z. Vaboliene (Adel), 2. N. Wallis (Sydn), 3. A. Petkūnienė (Adel).
Vyrų dvejetas – Pr. Mulevičius (Melb) ir C. Dubauskas (Adel).
Moterų dvejetas – Z. Vaboliene ir A. Petkūnienė (Adel).
Mišrus dvejetas – S. Karazija (Melb) ir N. Wallis (Syd).
Visas varžybas pravedė Z. Vaboliene.

1994 m. sporto klubų susirinkime dalyvavo: I. Petkūnaitė ir A. Jaurutis (Adelaide), J. Dagenė, A. Skimbirauskas, R. Mickus (Melbournas), P. Andriejūnas (Sydnis), A. Wiasak ir St. Šutas (Geelongas), A. Milvydas (Brisbane), R. Kautauskas (Canberra), V. Straukas – tautiniai šokiai ir A. Laukaitis – ALFAS. Susirinkimui sekretoriavo B. Nemeika (Adelaide). Raštiški pranešimai gauti iš Hobarto ir Pertho.

Susirinkimą pradėjo ALFAS pirm. A. Laukaitis, kviesdamas susikaupimo minute pagerbti visus mirusius sportininkus ir vadovus. Patvirtinus darbotvarkę ir priėmus praėjusių metų suvažiavimo protokolą, platų veiklos pranešimą atlikęs ALFAS pirm. A. Laukaitis pareiškė, kad metų bėgyje valdyba turėjo gana daug darbo, ruošiantis atlikti V PLS žaidynėse, Lietuvoje; renkant aukas ir kt. Išdėstė P. Andriejūnas atliko išdą apyskaitą ir pranešė apie rūpestius įsigyjant visą naują aprangą sportininkams. Beveik visų sporto klubų pranešimuose – žodiniuose ir raštiškuose – buvo tos pačios problemos – finansiniai trūkumai, nes dabar lėšas sutelkti sunku, kai jaunimo gretos auga ir jomis reikia rūpintis. Visi pranešimai susirinkimo buvo priimti.

Apie V PLS žaidynes pranešė ALFAS pirmininkas, kuris yra ir šių žaidynių organizacinio komiteto Lietuvoje narys. Jis pranešė, kad klubai nedelsdami pateiktų sąrašus sportininkų sąrašus. Pirmieji mūsų sportininkai jau vasario mėn. skris į Kanadą, į šių žaidynių žiemos sporto varžybas. ALFAS valdyba jau paruošė naujas ir gražias vyrų ir moterų krepšinio uniformas, kurių kiekviena kainuoja 85 dol. Gaminami išėginiai marškiniai, sportiniai marškinėliai, ženkliukai ir vėliavėlės. Tai kainuos gana daug. ALFAS jau pradėjo pinigų vaju ir prašo visų jį remti. Kiek vyks į Lietuvą, dar nežinoma. Pradėta derėtis su atskiromis firmomis dėl kainų. Gautas pasiūlymas ir iš Lietuvos oro linijos vadovų. Laukiama jų atvykstant į Australiją. Numatomos dvi kelionės: pirmą – birželio mėn., antrą – liepos pabaigoje.

Kasmet yra renkamas vienas ALFAS Garbės narys. Juo išrinktas tapo nusipelnęs Geelongo „Vyčio“ sporto darbuotojas Liudas Bungarda. Ateinančiai, jau 45-ji Sporto šventė vyks Geelonge, kartu su Lietuvos dienomis, 1996 metais – Melbourne.

I. Petkūnaitė pranešė apie paskutinįją Baltų sporto šventę, kurią labai gražiai pravedė Adelaidės „Vytis“.

Australijos lietuvių vyrų krepšinio rinktinė, su treneriu P. Andriejūnu, 44-je sporto šventėje.

ALFAS pirmininkas, uždarydamas susirinkimą, padėkojo visiems atstovams už jų klubų gražią veiklą ir pakvietė visus dalyvauti 1995 m. sporto šventėje Geelonge.

KITI RENGINIAI

Sporto šventė Adelaidėje pradėjo labai gražiai. Nuširdi padėka tenka visai „Vyčio“ valdybai, vadovaujama pirm. I. Petkūnaitės, o taip pat visiems talkininkams, kurių buvo daug ir jie dirbo tikrai „iš visos širdies“.

Šventės metu Mullins galerijoje vyko iš Lietuvos atsiųstų Vytauto Riaubūno sporto medalių rinkinio paroda. Tai įvairių sportinių ženkliukų ir medalių labai įdomi paroda, kurią labai gražiai parėngė ir meniškai pristatė Birutė Jonavičienė, pati gausaus ir gražaus įvairių ženkliukų rinkinio savininkė.

Prieš šventės atidarymą sportininkams buvo surengti bendri pietūs. Pasibaigus oficialiam atidarymui ir pirmosioms rungtynėms, Lietuvos Katalikų centre buvo surengtas pradžioje vaikams, o vėliau ir visiems kitiems, susipažinimo ir pasilinksminimo vakaras. O krepšinio stadione nenuilstamai dirbo karštų ir šaltų valgių gamintojai, kai atsigavimui bare veterano „Boso“ E. Tapauskos vadovaujami puikiai veikė ištroškusių minios gaivintojai.

Visa šventė baigėsi didingu Naujųjų Metų sutikimu, kur arti 1000 svečių linksmosios, šoko, vaišinosi šampanu, kai N. Metus sutikus su Lietuvos himnu, naujametiniai bučiniais dalinosi visi, linkėdami laimės ir sėkmės 1995-se metuose.

N. Metų diena, po pamaldų, gražiame Woodford parke vyko atsigavimui gegužinė ir paskutiniai atsisveikinimai.

Antanas Laukaitis

PIRMIEJI STARTUOS ČIUOŽĖJAI

Iš Lietuvos olimpiečių šiemet pirmieji startuos čiuožėjai. Lietuvos olimpiniai kandidatai sąrašuose yra 58 sportininkai, tarp jų ledo šokių pora Margarita Drobiazko ir Povilas Vanagas. Pastarieji pirmieji iš mūsų šalies 14 sporto šakų olimpiečių pradės oficialųjį tarptautinį sezoną. Jau sausio 29 - vasario 5 dienomis jie startuos Vokietijos mieste Dortmundėje vykstančiame Europos čempionate.

Lietuvos čiuožėjų pasirošimas šių metų varžybose buvo kaip niekada intensyvus. Prieš sezoninių startų seriją, kurioje M. Drobiazko ir P. Vanagas demonstravo dailiojo čiuožimo specialistų gerai įvertintą naująją programą, prasidėjo lapkričio pirmosiomis dienomis Kanadoje vykusiu tradiciniu tarptautiniu „Skate Canada“

45-SIOS ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS

45-sios Š. Amerikos Lietuvių Sporto Žaidynės 1995 m. gegužės 19, 20 ir 21 d. vyks Clevelande, Ohio. Visuotinio ŠALFASS-gos suvažiavimo nutarimu ir ŠALFASS-gos Centro valdybos pavedimu žaidynes vykdys Clevelando LSK „Žaidėjas“.

Žaidynių programa – 1995 m. ŠALFASS-gos krepšinio, tinklinio, stalo teniso ir šachmatų pirmenybės.

Krepšinio pirmenybės numatoma praversti šiose klasėse: Vyrų A, vyrų B, moterų ir jaunių A (1976 m. gimimo ir jaunesnių).

Vyrų krepšinio A klasę sudaro iškilsnės komandos, atrinktos ŠALFASS-gos Krepšinio komiteto. Likusios komandos žaidžia B klasėje, kur gali dalyvauti ir vyrų A klasės komandas turinčių klubų antrosios komandos. Vyrų A klasėje gali dalyvauti **ne daugiau kaip 8 komandos**. Kitose klasėse, komandų skaičius neapribojamas.

Tinklinio pirmenybės planuojamos vykdyti vyrų, moterų ir, galbūt, mergaičių A (1976 m. gimimo ir jaunesnių) ir/ar mergaičių B (1979 m. gimimo ir jaunesnių) klasėse. Komandų skaičius neapribojamas visose klasėse.

Principiniai, jaunių A klases krepšinio žaidėjams yra leidžiama kartu žaisti ir vyrų klasėje, o mergaičių tinklinio žaidėjos – gali žaisti kartu ir moterų klasėje, jei laiko ir vietos aplinkybės nekluduoja tai daryti.

Klubams, dalyvaujantiems daugiau negu viena krepšinio ar tinklinio komanda toje pačioje klasėje, yra neleidžiama kaitalioti žaidėjų iš

vienos komandos į kitą per visą žaidynių laiką.

Stalo teniso pirmenybių programa bus nustatyta po dalyvių preliminarinės registracijos, atsižvelgiant į dalyvių skaičių bei pageidavimus. Esant pakankamai dalyvių, bus stengiamasi varžybas praversti įvairaus amžiaus klasėse.

Šachmatų pirmenybės bus vykdomos 4-rių ratų šveicarų sistema. Dalyvių skaičius neapribotas. Bus atžymėti ir jaunieji (17 metų ir jaunesni varžybų diena).

Apytikris tvarkaraštis: Penktadienį, gegužės 19 d., numatomos tik vyrų A ir B krepšinio rungtynės, pradedant nuo 5 val. p.p. Daugumai komandų penktadienį teks sužaisti po 2 rungtynes. Moterų ir jaunių A krepšinio ir visų kitų šakų pirmenybes planuojama praversti šeštadienį ir sekmadienį, gegužės 20 ir 21 d.

Preliminarinė dalyvių registracija visoms šakoms – iki

SPORTINĖ ŽŪKLĖ PLS ŽAIDYNĖSE

V Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynėse, šimtą vykstančiose Lietuvoje, numatyta ir sportinė žūklė. Šios sportinės žūklės varžybos bus pravedamos CIPS (Confederation Internationale de la Peche Sportive) taisyklėmis. Meškeriojimas CIPS taisyklėmis Amerikoje ir Kanadoje yra labai retas. Besiruošiantiems dalyvauti šiose varžybose, pateikiu apie tai kiek žinių.

Numatytos varžybos vyks kanale prie Elektrėnų. Kanalo plotis 20 metrų, gilumas 3 metrai. Varžybose bus leidžiama naudoti įvairų masalą (bait) išskyrus žuvelės ir dirbtinius. Meškeriotojams nuo kranto, iš anksto nustatytoje vietoje (normaliai kiekvienam meškeriotojui leidžiama ned daugiau kaip 10 metrų pakrantės) su viena meškere ir vienu kabliuku vandenyje. Meškeriojant būtina turėti omenyje, kad kiekviena pagauta žuvis, nepaisant jos dydžio, yra taškas laimėjimui. Meškeriojimo laikas normaliai tęsiasi viena valanda, neįskaitant pasiruošimo.

Pagrindiniai tokios žūklės irankiai yra nesudėtingi: meškere ilga, daugiau 16 pėdų, 5 metrų, kabliukai nedidesni kaip 12-14 numerio, valas labai lankstus 2-6 svarų stiprumo, plūdės lengvos ir jautrios.

Pageidaujant smulkesnių žinių apie meškeriojimą CIPS taisyklėmis, kreipiamasi į Algimantą Čerėką, 11036 Guy Ct., Warren, MI 48093. Linkiu geros žūklės varžybose.

A. Čerėkas

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesučiūnami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

Už „Draugo“ prenumeratą atlyginama iš anksto

	Metams	¼ metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą –			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$55.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyso savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisūnčiamos gavus prašymą.

1995 m. balandžio 1 d., adresu: **Vidas Tatarūnas, 18202 Windward Rd., Cleveland, OH 44119. Tel. 216-486-7916. Fax: 216-486-5881.** Pavėlavusieji, praneškite faksu ar telefonu.

Po preliminarinės registracijos bus galutinai nuspręsta, kurios sporto šakos bus žaidynėse vykdomos, nustatyta jų klasės, programos bei kitos detalės ir paskelbta galutinės dalyvių registracijos datos.

Dalyvavimas žaidynėse yra atviras visiems Š. Amerikos lietuvių sporto vienetams ir individams, atlikusiems 1995 m. metinę ŠALFASS-gos narių registraciją.

„šamesnės informacijos pranešamos visiems ŠALFASS-gos klubams. ŠALFASS-gai nepriklausą vienetai bei individai dėl papildomų informacijų prašomi kreiptis į Vidą Tatarūną. Papildomi kontaktai: Arūnas Apanavičius, tel. 216-931-6995 ir Algirdas Bielskus 216-486-0889.

ŠALFASS-gos Centro valdyba

LIETUVOS FUTBOLININKAI

Tradicinėje klasifikacijoje, kurią metų pabaigoje paskelbė FIFA, tvirtai pirmąją pasaulio čempionė – Brazilijos futbolo rinktinė. Ji surinko 67,18 taško. Pernykščius metus brazilai baigė treti (pirmi tada buvo vokiečiai). Lietuvos rinktinė šioje kvalifikacijoje pakilo dvidešimt penkioms vietoms aukščiau negu buvo 1993 metais ir užima 59 vietą.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prienamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. **Susitarimul** (kalbėt angliškai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p. p. 7 v. v. antrd. 12:30-3 v. p. p.
trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v. p. p.
penkt. ir šešt. 9 v. v. - 12 v. p. p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-9999 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ZAIDZAS IR
IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. VILJA KERELYTĖ
Chiropraktinis gydymas, sveikos
mitybos pritaikymas ir akupunktūra
7271 S. Harlem, tel. 708-594-0400
Bridgeview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)552-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p. p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v. p. p. - 7 v. v., antr. 9 v. v. - 12
ketvd. 12 - 4 v. p. p., penkt. 12 - 6 v. v.

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASUD TUMKALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą
DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

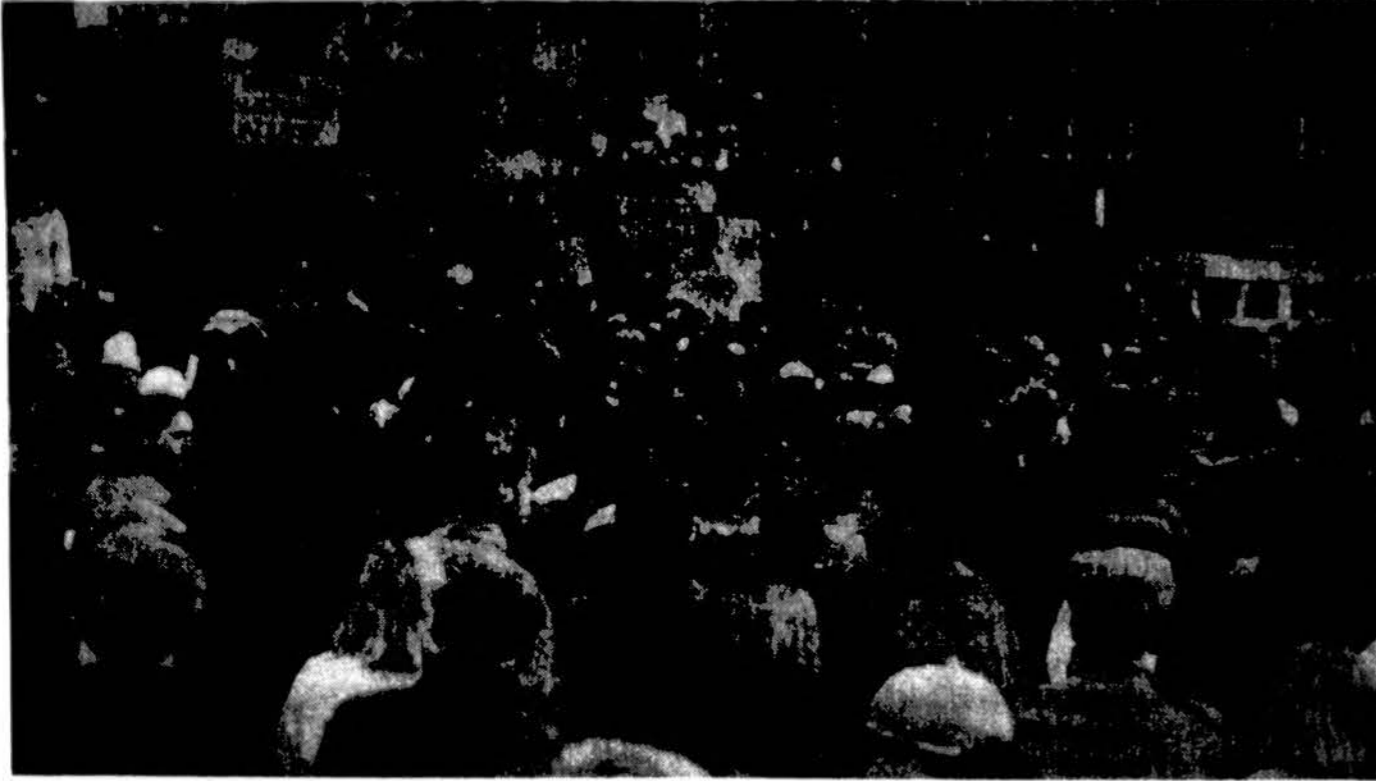
DR. RAIMUNDAS RUGINIS
Chiropraktinis gydymas su
nugaros, kaklo ir galvos skausmų
1025 Ogden Ave.
Lisle, IL 60532
Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v. p. p. ir ketv. 2-5 v. p. p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Pernai lapkričio 17 d. Vilniuje, prie Martyno Mažvydo bibliotekos, įvyko aukštųjų mokyklų dėstytojų ir studentų demonstracija, reikalaujanti, kad Seimas ir vyriausybė skirtų daugiau lėšų mokslui ir apskritai švietimui. Buvo pateiktas retorinis klausimas: jei valstybei per daug brangus mokslas, tai kiek kainuoja nemoksliskumas? Demonstracijos vyko labai kultūringai ir ramiai. Nuotr. Gintauto Vitkaus

RAUDONŲJŲ BACILŲ PAŽEISTA ŽMONIŲ DVASIA

IGNAS MEDZIUKAS

Lietuvoje viskas vyksta atvirksčiai

Nors Lietuvos vadovai tvirtina, kad ekonominis gyvenimas krašte pradeda nusistovėti, bet, nuvykę į tėvynę ir susitikę su čia iš ten atvykstančiais, taip pat iš gaunamų laišku ir spaudos matome, kad daugeliui gyvenimas tebėra sunkus. Žinoma, nereikia tikėtis, kad komunizmo sužalota ūkinė sistema būtų lengvai pakeista rinkos sistema ir visi būtų patenkinti. Netgi turtinguose anglosaksų kraštuose yra vargstančių žmonių. Turbūt nėra tokios idealios santvarkos, kuri visus patenkintų, bet siekiama sudaryti bent minimalias gyvenimo sąlygas, kad žmogus būtų pavalgęs, apsi- rengęs, turėtų pastogę.

Štai viename laiške iš Lietuvos rašoma: „Niekio šviesios mūsų gyvenime nematyti. Kad be karo galėjome taip nusmukti ekonomiškai ir moraliai, negalime suprasti. Ką bepaimesi, viskas eina atvirksčiai. Perėjimas iš vienos sistemos į kitą yra daug skausmingesnis, negu atrodė pradžioje. Partijos pešasi, žmonių abejingumas auga ir partijoms, ir jų vadams. Sutinku, kad tarp pagrindinių partijų (konservatorių ir LDDP) jų darbuose skirtumo beveik nėra. Abi dešinišios ir iš vieno lizdo (LKP), abi iš tos pačios no-

menklatūros. Neretai kyla klausimas, ar apskritai Lietuva kaip valstybė gyvybinga. Tokios liūdnos mintys žmonėse atsiranda vis dažniau“.

Baigia atpratinti nuo darbo ir užmokesčio

Kitame laiške inžinierius, buvęs Sibiro tremtinys, dirbęs radijo fabrike, rašo: „Jau seniai reikėjo jums parašyti laiška, bet vis atidėliojau, tikėdamasis geresnių naujienų, ne vien blogybėmis Lietuvoje pasigirti galėsiu. Deja, iki šiol mes „duobėje“ tebesimurdome... Besistabilizuojanti vyriausybė baigia mus atpratinti nuo prasto darbo ir užmokesčio už jį; tačiau esame sveiki ir gyvi, gal tik apriboti kultūros srityje — nuo knygu, laikraščių, kelionių. Virginija nuo vasario 15 d. buvo atleista iš darbo pagal etat mažinimą, tad buvo oficialiai bedarbė iki spalio 15 d. Bet gavo išteitinę pašalpą 300 dol. ir mėnesiui po 25 dol. Aš su Žilvinu nuo Velykų iki spalio 15 d. nedarbo atostogose su 18 dol. mėn. Dabar nors dirbame 4 dienas savaitėje, atlyginimo nemoka ir nežinia, kada mokės. Dauguma didžiųjų Kauno gamyklų pavirto didelėmis paroduotuvėmis — mugėmis. Gal ir mūsų tokia taps. Tik beda, kad ir prekybos verslas stringa — vyriausybė vis išgalvoja naujų

mokesčių ir taisyklių. Bet jau girdėti, kad ir prekybininkai žada streikuoti. Net Rita Dapkutė Vilniuje žada pradėti streiką, nes valdžia baigia užsmaugti. Bandome verstis savo darbu. Gal geriausiai sekasi Virginijai — beveik visas dienas užimta siuvimu ir mezgimu, net Vokietijon jos gaminių veža parduoti. Mes su Žilvinu taisome visus elektrinius buitinius prietaisus, pradant lygtinutais, baigiant spalvotais televizoriais, tik beda, kad taisančių daugia, negu taisyti norinčių. Dovilė bandė ir prekyba — kelis kartus važiuo Lenkijon, Balstogėn. Ten pirkto įvairių padažų, sausainių, bet, deja, sunkiausia rasti pirkėjų ir dabar turime atsargų, kurias reikės patiesiems suvalgyti. „Drobė“, kurioje Dovilė dirba, irgi laukia pirkėjo ir kitokios ateities.

Įtūžė, nes nėra ko vogti

Įtūžė, nes nėra ko vogti — vėl tęsiami Priskelimo bažnyčios atstatymo darbai. Nuo pernykščio šv. Tėvo vizito darbai buvo sustoję. Dabar pradėjo mūryti išlaužtas sienas, tvarko stogą ir karnyzus. Apie mūsų politinį gyvenimą bendrą vaizdą turite iš laikraščių. Visos mūsų bedos — raudonųjų bacilų pažeista žmonių dvasia. Buvęs Lietuvos stuburas — kaimas jau kolchozų palaužtas. Senieji baigia išmirti, 30-40-mečiai nemoka ir nenori savo galva gyventi, jaunimo nėra. Likę kolchozų baudžiauninkai įtūžė, kad nėra ko vogti. Nors visokių gėralų pilna, tik nėra už ką gerti. Todėl vyksta tokios baisios žudynės ir užmojėjimas. Valdžia spaudžia ūkininkus, jų neremia,

tik savo proletarais ir specialiais rūpinasi.

Buvę komunistai — dabar kapitalistai

Man teko, agituojant už referendumą ir Seimo nario rinkimus, daug žmonių aplankyti, daug vargo bei neteisybės pamatyti. Visos viltys ir norai žmonėms padėti senosios vietinės valdžios apversti aukštyn kojomis ir tapo priešybė — ir žemės gražinimas, ir tu 2-3 ha, kurie 1990 m. turėjo žmones iš kolchozų vergovės išvaduoti. Kaip vis dėlto 1991 m. rugpjūčio mėn. reikėjo diktatoriaus, kad būtų nors aukščiausiasji komunistai porai metų kur nors į artimiausią Sibirą perauklėti išgrūsti... Dabar jau jie kapitalistai, bankininkai, firmų direktoriai, tik nieko negamina. Kai kas baigia bankrutuoti, nes prekyba, kai žmonės nuskurdę, taip pat stringa. Didžiojamiesiems litu, nors už jį gali kvoterį nupirkti, bet duonos kepalukas, kainavęs 0,64 Lt, dabar jau 1,04 Lt, bulvės kg vietoje 0,20 - 0,30 Lt šiemet jau 1,00 Lt, benzinas buvo 0,85 - 0,95 litras — jau 1,25 - 1,30 Lt. Labai pa- brango laikraščiai ir knygos. Daugelis jau jų ir neskaito. Įdomiausia, kad labai pabrango laikraščių pristatymas, todėl atsirado daug išnešiotųjų. Blogiausia, kad nuskurdo darbingi žmonės, nekaltant jau apie pensininkus, nes dauguma imonių nedirba, o naujai besistiegančios ieško tik jaunų, iki 35 metų.

Svarbiau pigi degtinė negu laisva tėvynė

Labai liūdna, kad net išoriniai kiršinama Lietuvos kariuomenė — jai iš biudžeto tenka tik ketvirtadalis lėšų, skirtų vidaus reikalų ministerijos kariuomenei. „Geležinis vilkas“ dėvi tik beretėmis, o kalinių sargai, kurių 3 kartus daugiau, su kailinėmis kepurėmis. Liūdna, kad darbininkai, ir aš jų tarpe, sėdi nešildomose patalpose su kailinėmis kepurėmis. Liūdna, kad darbininkai, ir aš jų tarpe, sėdi nešildomose patalpose su kailinėmis kepurėmis. Liūdna, kad darbininkai, ir aš jų tarpe, sėdi nešildomose patalpose su kailinėmis kepurėmis.

Visus raudonuosius metus karčių patyrimu buvome auklėjami nuolankumo, apsimetimo, tariamo pritarimo absurdiškiausiais reikalavimams, savo vertės neturėjimo dvasia. Sunku to išsižadėti, visi nesulinkę buvo žlugdomi. Todėl tiek minkštakūnių ir bestuburių, kuriems svarbiau pigi degtinė, o ne laisva tėvynė“.

PAMINĖTOS LEMTINGO SUKILIMO METINĖS

Sausio 15 d. Klaipėdoje buvo iškilmingai paminėtos 1923 metų sukilimo ir Mažosios Lietuvos prijungimo prie Didžiosios 72-osios metinės.

1920-aisiais Klaipėdos kraštas buvo perduotas Antantės blokui, į Klaipėdą įžengė Prancūzijos okupacinė kariuomenė. 1923 m. sausio 3 d. buvo įkurtas Vyriausiasis Mažosios Lietuvos gelbėjimo komitetas, kovojantis už Klaipėdos krašto prijungimą prie Didžiosios Lietuvos ir šiam tikslui telkiantis savanorius.

Netrukus sukilėlių būriai jau kontroliavo Klaipėdos apylinkes, o sausio 15-osios vidurnaktį pradėjo pulti uostamiestį ir perėmė jį. Sukilime dalyvavo beveik pusantro tūkstančio žmonių. Klaipėdoje žuvusių sukilėlių palaidojimo vietoje, buvo pastatytas paminklas „Už laisvę žuvusiems“.

Pavakare prie šio paminklo Skulptūrų parke susirinko klaipėdiečiai, miesto, Karinių jūrų pajėgų vadovai, lietuvininkų bendrijos „Mažoji Lietuva“ nariai, partijų ir judėjimų atstovai. Šalia paminklo stovėjo iškilminga Lietuvos karių rikiuotė, kritusiųjų atminimas pagerbtas automatų salvėmis, uždegto atminimo žvakelės, padėta vainikų ir gėlių.

Muzikiniame teatre pranešimą apie 1923 metų įvykius Klaipėdoje perskaitė istorikas V. Vaireikis, koncertavo Muzikos centro folkloro ansamblis „Alka“.

VALDININKAI BUS DRAUSMINGESNI

Panevėžio miesto meras Valdemaras Vizbaras išleido potvarkį, kuriuo siekiama pagerinti miesto valdybos darbuotojų ryšį su visuomene ir sustiprinti darbo drausmę. Nuo naujų metų pradžios į savivaldybę užsukę panevėžiečiai lengvai atpažins skyrių darbuotojus, mat jie darbo metu turės nešioti prisigriebtą vizitines korteles su nuotrauka, vardu ir pavarde bei pareigomis.

V. Vizbaras, dar prieš pasirašydamas šį potvarkį, yra sakęs, jog su reikalais užėjusiais miestiečiams savivaldybėje sunku susigaudyti, o nemandagiai atsakius užkalbintam darbuotojui, nemalonu šešėlis krenta visiems darbuotojams. Pats miesto meras yra parašęs pareiškimą, kuriuo nuo sausio 31 dienos prašo jį atleisti iš šių pareigų.

(LR, 01.03)

IŠ IPATĖLIO ŠNEKTŲ

JURGIS JANKUS

9

Vidurdienį karvės išėjo į pakriaušę ir pradėjo gulinėti. Žaloji dar gromuliavo stovėdama, bet ir ta atsigulė. Apsisukau bėgti pas Ipatėlį, bet žiūriu, jis pats ateina.

— Ką galvoji, jeigu taip imtumėm ir susikurtumėm ugnį, — jau iš tolo smagiiai pasakė.

Ugnis būtų smagu, bet net nepajutau, kai pasakiau: — Kad ir taip nešalta.

Ipatėlis tik šyptelėjo.

— Kad nešalta, tai ne. Saulutė gražiai šildo, ir man buvo smagu po žemę kapstytis. Tik matai, ji šildo, tai šildo, bet bulvių su tokia šiluma iškepti negali.

Bulvių neturėjau, tai neradau nė ką pasakyti, o jis tuo tarpu paleido skverną ir tiesiai man po kojų pabiro dailių raudonukų.

Abu pasukom į Alksnytę. Man liepė iš po žemai nusvirusi, beveik ant žemės sugulusių eglės šakų prilaužyti prakurų, o pats ėmė laužyti sausas juodalkanių šakas.

Tada pirmą sykį pamačiau, kad jis skiltuvu tik pypkę dega, o ugnį sukurti imasi degtuko. Ir taip sumaniai, kad užteko tik vieno. Nespėjau net gerai atsikvėpti, kai sausų lapų ir mano palaužytų sausų eglėšakių liepsna jau raitėsi apie sausus juodalkanių šakalius.

— Einam dar. Tų bulvėm neužteks, — pažūrėjęs į bejiliepsnojančią ugnį, pasakė.

Vėl abu nuskubėjom į Alksnytę. Jis pasišokinėdamas, kartais net pasilipdamas, laužė šakas, aš rinkau jas į krūvą, o paskum abu, glėbius apsiglėbė, grįžom prie

jau gerai įsikūrusios ugnies. Netrukus atsirado ir anglių, ir pelenų. Ipatėlis ėmė į juos bulves slepti.

Kelias užkasęs, pakėlė akis į mane.

— Ar jau nusižiūrėjo tave kokia mergaitė? — taip nelaukiai paklausė, kad nežinojau, ką pasakyti.

— Nežinau, — tepasakiau.

— Jei nežinai, tai dar nusižiūrėjo. O mane, kai buvau tavo metų, jau buvo nusižiūrėjusi. Jeigu pati nebūtų pasakiusi, iš kur aš būčiau žinojęs? Visi šnekejo, kad Kirkilį Saliutė yra gražiausia ne tik mūsų kaime, bet ir visoje parapijoje. Kad visi sakė — graži, tai ir man buvo graži, bet iš tikrųjų, kuri buvo graži ir kuri ne, man visiškai nerūpėjo. Vyrams tai rūpėjo. Motina juokdavosi, kad vyrai į Saliutę, kaip katinai į lašinius: seiles tik varvina. Daug kas mėgino šnekinti, bandė merginti, net piršliaus siuntė, bet ji nė į ta pusę. Kaip vėjas per pievas: visos smilgos ligi žemės linksta, o vėjui nei šilta, nei šalta. Nori linkti, tegu sau linksta. Net į Rudžių Klementiną, gal patį šauniausią vyrą, didelį dainininką, vikriausių kojų šokėją, nė akies nepasuko. Tas, sako, net sodo tvoros viršutinę kartį kiaurai prarymojo, seilę į Saliutę bevarvindamas. Ir senis Kirkilas piktu virė, kaip uždengtas puodas. Saliutei sakė: „Kur tu geresnį rasi? Čia pat už tvoros. Ir tokį ūkį turėsi, ir čia pat būsi. Kaip namie!“ Tik Saliutė viską juokais vertė. Sakė: „Gatavo nerasiu, palauksiu, kol užaugs. Ne toks, koks peršasi, bet toks, kuriam aš pati norėčiau pirštis“.

Ir ką tu jai padarysi. Kirkilienė, kaip ir kitos motinos, buvo mergaitė nuolaidesnė, sakė, tegu mergaitė pasidžiaugia jaunyste, sakė dar paspės vaikams užpakalius šluostyti, bet senis Kirkilas buvo titnagas. Visi žino, kad jis titnagas. Liepė mergaitę susiprasti geruoju, kad nereikėtų supratimą šlapiu viržiu įvartyti. Net pasakė, kad jis ilgiau negu po Kalėdų nelauks. Pasakė ir net miežius sulykiau uždegti. Net du pūrus,

kad alaus visiem užtektų, o Salė vis tiek savo: „Nediek miežiu, dar suplėks, kol manasis užaugs“.

Niekam nesakė, kas tas manasis, o man pasakė. Ir tik man vienam.

Kirkilas tais metais nusipirko kuliamąją mašiną. Kai mašina ėmė kaupti, viso kaimo vaikai sulėkėm pasižiūrėti. Dvi poros arklių suko maniežą, vidury ant tiltelio stovėjo Kirkilį senasis, šmėgavo ilgą botagą, žiūrėjo, kad visi keturi arkliai vienodai trauktų, šaukė ant mūsų, kad arti prie maniežo nelįstumėm, kad kuris kijos ar rankos kur neiškūstumėm. Pats Kirkilas leido rugos ir mašiną, iš jos, kaip iššaujami, lėkė glėbiai šiaudų. Juos moterys griebė dvišakėmis, purtė, kad paskutinis grūdas išbirtų, paskum vyrai smeigė keturšakėmis ir metė į stirtą. Saliutė juos tvarkė ir mynė. Mes visu būriu šokom jai padėti, bet kai ėmė žarstyti šiaudus į šonus, vyrai mus nuvijo. Visi nulakstė, bet mane Saliutė pasilikė. Sakė, kad abu suminsim labai dailią stirtą. Ir mynėm. Ji griebė nuo šakių didžiulius šiaudų glėbius, sklaidė, o aš, kartais net ligi juostos klimpdamas, myniau ir net nejutau, kaip stirta augo. Kai mašiną sustabdė pietums, mes jau buvom lygūs su patvorio vyšnaitėm. Rudžių Klemas užmetė paskutinę šakę, Saliutė pasiglemė ją po savim ir ištiesė nugrimzdusi į šiaudus.

— Ir judu riskitės žemyn, — tas pats Klementinas šūktelėjo iš apačios. — Aš jau seniai užuodžiu mameles varškėčius.

Senąją Kirkilienė ne tik savieji, bet ir visas kaimas mamele tevadino, o ji mokėdavo iškepti su varške užminkytus tokius mažus kepalukus, užpildavo grietinės ir sviesto padažu, kad galėjai valgydamas net savo paties liežuvi nuryti. Jau norėjau šokti nuo stirtos, bet Saliutė pašaukė:

— Ipatėli, eik čia.

Indėlis lietuvybės sąskaiton

Kai II pas. karo viesulas išbloškė tūkstančius lietuvių iš tėvynės ir išbarstė po svetimus kraštus, Vasario 16-toji tapo prarastos laisvės talismanas, mūsų ilgesio ir tėvynės meilės simbolis. Nors visur, kur tik susibūrė saujelė tautiečių, buvo prisimenama Vasario 16, bet tuose minėjimuose aidojo vien praradimo gėla. Nedrįsdavome Vasario 16-sios net švente vadinti, reikėjo pasitenkinti miglotu minėjimo įvaizdžiu. Ir taip kone per pusimtį metų tradicija giliai įleido šaknis į kiekvieno užsienio lietuvių pašamone, net ir tu, kurie jau gimė ir augo toli nuo Lietuvos.

Pavergtos tėvynės ilgesį ir skausmą juk dainuodavo ar deklamuodavo mūsų lituanistinių mokyklų mokiniai, nepaisant, kad Vasario 16-toji yra nepriklausomybės paskelbimo, o ne jos praradimo diena.

Šiandien jau galime Vasario 16 ne vien minėti, bet ir švęsti, nes netoli už jos rikiuojasi Kovo 11-toji, tarytum sutvirtinama ir pabėždama, kad Lietuva tikrai laisva. Be 1918 m. vasario 16 akto neturėtume ir dar drašesnio — Kovo 11-tosios — žingsnio, tad šios dvi šventės yra lietuvių tautos džiaugsmo ir triumfo datos.

Pranešimai, kad ruošiami Vasario 16 minėjimai jau seniai matomi mūsų spaudoje. Atrodo, kad kiekvienas miestas, priemiestis, apylinkė, vietovė ruošiasi bent simboliškai šią svarbią dieną paminėti. Negana to, Nepriklausomybės šventės iškilmėms dar ruošiasi kiekviena lietuviška mokykla, organizacija, klubas. Iš esmės tai gražu ir prasminga, bet...

O tas „bet“ ir knieti pašamoneje neramia mintim, jog mes taip „susismulkiname“, besistengdami lenktyniauti patriotiškumo manifestacijomis, taip išsiskirstome mažomis grupelėmis, rateliais, būreliais, kad pradingsta gilesnis jausmas ar ispūdis. Ypač tai ryšku vietovėse, kur susitelkę daugiau lietuvių: kartais ta pačia dieną ir tuo pačiu laiku rengiami keli Vasario 16 minėjimai (po to rengėjai dejuoja, kad buvo tuščia salė...). Kodėl nesušiburti, nesuruošti vienos didingos, išpūdingos šventės, sukviečiant organizacijas, suvežant visų mokyklų vaikus, parenkant

gerą programą, kad visi dalyviai tikrai pajustų tarpusavio ryšį, vienybę, šventišką nuotaiką?

Sakysite, kad tai naivi svajonė, nes turime laikytis tradicijų. Čia reikalas sukasi ne vien apie Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą, bet ir apie pinigų — aukas, kurios paprastai renkamos minėjimo metu. O kur įvelti pinigai, vienybė dažnai nustumiama užpečkin.

Pinigių visiems trūksta. JAV LB Krašto valdybos tuščiam išde vėjas švilpauja, o tiek projektų, darbų, sumanymų... Pasaulio LB pirštai taip pat tiesiasi į Vasario 16 progą surinktų aukų dalį. Reikia jų ALTui, reikia visiems. Daugelis mūsų tautiečių dar vis Krašto LB tapatina su PLB, kuri pastaraisiais metais pakliuvo „į tamsiąją mėnulio pusę“. Nelabai seniai išsirikome naują JAV LB Krašto valdybą su jauna, energinga pirm. Regina Narušiene. Dabar atėjo laikas tos valdybos žmonėms parodytą pasitikėjimą paremti konkretniais dalykais — būtent, doleriais, kad valdyba galėtų atlikti užsimitus darbus, vykdyti planus. Nuolat kartojame, kad reikia koordinuoti, sustiprinti užsienio lietuvių pastangas išsiliepiant švietimo srityse.

Vasario 16 minėjimai jau seniai matomi mūsų spaudoje. Atrodo, kad kiekvienas miestas, priemiestis, apylinkė, vietovė ruošiasi bent simboliškai šią svarbią dieną paminėti. Negana to, Nepriklausomybės šventės iškilmėms dar ruošiasi kiekviena lietuviška mokykla, organizacija, klubas. Iš esmės tai gražu ir prasminga, bet...

O tas „bet“ ir knieti pašamoneje neramia mintim, jog mes taip „susismulkiname“, besistengdami lenktyniauti patriotiškumo manifestacijomis, taip išsiskirstome mažomis grupelėmis, rateliais, būreliais, kad pradingsta gilesnis jausmas ar ispūdis. Ypač tai ryšku vietovėse, kur susitelkę daugiau lietuvių: kartais ta pačia dieną ir tuo pačiu laiku rengiami keli Vasario 16 minėjimai (po to rengėjai dejuoja, kad buvo tuščia salė...). Kodėl nesušiburti, nesuruošti vienos didingos, išpūdingos šventės, sukviečiant organizacijas, suvežant visų mokyklų vaikus, parenkant

Klimpdamas į šiaudus priėjau. Ji pasirito mane šalia savęs, pasivirtino ant šono, apkabino ir ilgai žiūrėjo į akis. Ir aš žiūrėjau. Pirmą sykį žiūrėjau mergaitę į akis. Ir dabar jas atsimenu. Visą gyvenimą atsimenu. Labai didelės, labai šviesios, labai žalios ir tokios, lyg būtų be dugno.

— Ipatėli, — pasakė, — tu greičiau auk, o aš palauksiu. Kai susilyginsim, pasiimsim už rankų ir išeisim.

— Kur? — paklausiau.

Man buvo labai gera, kad ji laiko mane apkabinusi, ir aš nenorėjau niekur eiti. Net ir mameles kepalukus užmiršau.

— Pati nežinau. Kur nors labai toli. Kai užaugs, tu pažinosi, kur. Tu vesi, o aš eisiu kartu.

Šnekejo, žiūrėjo teisiai į akis ir neatsimenu, kad nors sykį būtų sumirksėjęs.

— Saliute, ar jau užmigai?! — išgirdom mameles balsą.

— Tuoj, mamele, tuoj! — atsiliepė Saliutė, kelis akimirksnius prispaudė mane prie savęs, paskum abu nusiritom nuo stirtos ir, susikibę rankom, tekini nubėgom į troją.

Visi šturmuliuoju, juokėsi, šnekejo. Kai kurie jau sėdo už stalo, moterys nešė į stalą kupinus dubenis kepalukų, užpiltų padažu. Dar statė ir dubenėlius tu paties padažu, jeigu kam iš dubenių būtų per sausi. Saliutė pasisodino ir mane šalia savęs.

— Kartu dirbom, kartu ir valgysim, — visiems pasakė ir dar pridėjo: — būtumėt matę, kaip jis mynė, būtumėt savo pačių akimis netikėję.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ TELKINIAI

CLEVELAND, OH LANKĖSI JAV LB PIRMINKĖ

Sekmadienį, sausio 29 d., Clevelande lankėsi JAV LB Krašto valdybos pirmininkė Regina Narušienė.

Dievo Motinos parapijos salėje gausiai susirinkusiems Clevelande lietuviams pasakojo apie LB Krašto valdybos planus. Daugiausia kalbėjo apie Krašto valdybos narius, supažindindama su jų biografijomis. Viešnia dalyvavo keliuose pasitarimuose, atsakė į klausimus „Tėvynės garsų“ klausymams ir, po kuklaus priėmimo „Gintaro“ restorane, išvyko į namus. Clevelande R. Narušienė globojo Ona ir Viktoras Šilėnai ir LB Clevelando apylinkės valdyba.

ILGIAUSIŲ METŲ J. BUDRIENĖ

Sausio 22 d. „Gintaro“ restorane gražiai atšvęstas vyr. skautininkės Jadvygės Budrienės 80-tasis gimtadienis. Draugų, bičiulių ir artimųjų surengtas pobūvis, nežūrint gilaus sniego, praėjo jaukiai. J. Budrienė, gailėstingoji sesuo, dar ir dabar padeda ligoniams ir tebėra aktyvi mūsų organizacijoje. Ilgiausių metų!

A.A. GAILUTĖ MARIŪNAITĖ

Clevelando lietuvius sukrėtė nelaukta žinia - Gailutės Mariūnaitės mirtis. Gailutė gimė Lietuvoje. Atkeliavusi su tėveliais - Marija ir Viktoru Mariūnais - Clevelandą, čia pradėjusi mokslus Šv. Jurgio parapijos pradžios mokykloje, mokslo laipsnius įsigijo Kent, John Carol ir Cincinnati universitetuose. Buvo aktyvi lietuviškoje veikloje: šoko „Grandinėle“, dainavo „Čiurlionio“ ansamblyje, buvo akademikių skaučių draugovės narė. Dirbo „Social Services Foster Care“ departamente, Pabaltiečių komitete, Kent State lietuvištinųjų archyvų komitete, Clevelando - Klaipėdos seserystės komitete.

Jakubauskų laidotuvių namuose atsisveikinimo žodį tarė Ingrida Bublėnė, draugų vardu atsisveikino Aldona Zorskienė, Čiurlionio ansamblio - Violeta Leger, „Grandinėlės“ - Aida Bublė, skautininkė - Amanda Muliolienė, Kent State lietuvištinųjų archyvų - dr. V. Stankus ir apskrities kontrolierius tim McCormak.

Maldas skaitė kun. G. Kijauskas, S.J. Mišių metu giedojė solistė Aldona Stempudienė. Palaidota Visų Sielų kapinėse.

VASARIO 16-TOSIOS MINĖJIMAS

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 77-toji sukaktis bus minima sekmadienį, vasario 19 d., šia tvarka:

10 v.r. Mišios Dievo Motinos šventovėje. Gieda parapijos choras. Prieš Mišias pakeliamos vėliavos prie Laisvės paminklo.

4 val. iškilmingas minėjimas Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Kalbą pasakys Lietuvos Šaulių sąjungos išėjimo pirmininkas Mykolas Abarius iš Detroito.

Meninę programą atliks Dievo Motinos parapijos ir Šv. Kazimiero lietuvištinės mokyklos chorai, vadovaujami muz. Ritos Klionienės. Įėjimas - 3 dol. auka išlaidoms padengti, vaikams - nemokamai. Visi Clevelando ir apylinkių lietuviai kviečiami dalyvauti.

Organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis. Rengia LB Clevelando apylinkė ir ALT Clevelando skyrius.

RENGINIAI

Vasario 19 d. - Vasario 16-tosios minėjimas. 10 val. šv. Mišios Dievo Motinos šventovėje. Prieš Mišias vėliavų pakėlimas prie Laisvės paminklo.

4 val. p.p. iškilmingas minėjimas Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Rengia LB Clevelando apylinkė ir ALTO Clevelando skyrius.

Vasario 26 d. - „Taupos“ kreditų kooperatyvo metinis susirinkimas didžiojoje salėje.

Kovo 11-12 d. - „Žaibo“ dienos.

Kovo 19 d. - 4 v. p.p. Lietuvos tremtinių vokalinio vieno koncertas parapijos auditorijoje. Rengia rengimo komitetas ir Dievo Motinos parapija.

Kovo 26 d. - 11 val. r. Kazuko mugė. Rengia Clevelando skautija.

Balandžio 2 d. - sol. Virginijos Muliolienės koncertas 4 v. p.p. Rengia skautininkių draugovę.

Balandžio 10-13 d. - Susikauptimo dienos - gavėnios rekolekcijos Dievo Motinos parapijoje. Praveda kun. J. Boruta, S.J., Lietuvos jėzuitų provincijos provincijolas.

Gegužės 6 d. - Toronto „Gintaro“ ansamblio koncertas parapijos salėje. Rengia LB Clevelando apylinkės valdyba.

Gegužės 19-21 d. - „Žaibo“ dienos.

T.G.

MIAMI, FL

KŪČIOS IR NAUJIEJI METAI

Prie gražiai papuoštos Kalėdų eglutės gruodžio 24 d. į klubą susirinko arti 80 savo klubo remėjų ir svečių. Klubo pirmininkė Irena Stongvilaitė pasveikino susirinkusius ir pakvietė Gundą Kodatienę pristatyti programą. Muzikui Algiiui Šimkui pianinu skambinant, visi susirinkę pagiedojo kelias kalėdines giesmes. G. Kodatienė paskaitė porą savo sukurto eilėraščių. Visus labai viliojo gražiai papuošti ir gausiais kūčių valgiais apkrauti stalai. G. Kodatienė sukalbėjo gražią valgių palaiminimo maldą ir pakvietė visus pasidalinti kalėdaičiais ir vaišintis tradiciniais valgiais.

Visi šventiška nuotaika gardžiai skaniais valgiais. Pasivažiavus klubo pirmininkė I. Stongvilaitė pakvietė visus padėkoti darbščioms klubo šeiminkėms ir jų padėjėjoms, kurios be atlyginimo ilgai dirbo viską paruošdamos ir sėsdamos prie Kūčių stalo pačios nusipirkę sau bilietus. Tai O. Juodikienė, M. ir Pr. Jakaičiai, V. ir Ip. Jokšai, St. Radvilienė, B. Popeliuškienė, V. Norvaišienė, J. Antanaitienė, Ag. Šatienė.

1995 m. sausio 1 d. 2 val. p.p. į Miami Lietuvių klubą susirinko arti šimtas narių ir svečių Naujųjų Metų sutikimui. Klubo pirm. Irenai Stongvilaitė sunegalavus, direktorių pirm. Juozas Gruzdas klubo vardu pasveikino visus, susirinkusius. Programai praversti pakviesta Gundą Kodatienę gerai visus nutiekė savo sukurtais eilėraščiais. Jai pakvietus visi sugiedojo „Lietuva brangi“, ir dar po kelių sveikinimo žodžių ji pakvietė visus atkimšti šampano butelius, prisipildyti taurės ir, visiems sudainavus „Laimingų metų“, prasidėjo tarpusavio sveikinimasis ir asmeniškii linkėjimai...

Dr. Gintautas Sabataitis, Lietuvos Transporto ir susisiekimo viceministras Algirdas Šakalys, Dievo Motinos parapijos klebonas kun. Gediminas Kijauskas, SJ, ir Lietuvos ambasadorius JAV-se dr. Alfonsas Eidintas, svečiams iš Lietuvos Clevelande lankantis. Nuotr. V. Bacevičiaus

Po labai gerų klubo šeiminkės M. Jakaitienės paruoštų pietų, buvo susipažinta su garbingais svečiais - Lietuvos Seimo atstovu - prof. Kazimieru Antanavičium ir Amerikos Lietuvių Susivienijimo prezidentu dr. Vytautu Dargiu. V. Dargis pasveikino Miami Lietuvių klubą, o prof. K. Antanavičius po sveikinimo plačiau papasakojo apie dabartinės Lietuvos ekonominę padėtį.

Krp.

ST. PETERSBRUG, FL

ŠIMTASIS GIMTADIENIS

Kartais tenka stebėtis, kur tų lietuvių nėra. Svarbiausia, kur jie bebūtų, visad ilgesingai prisimena savo gimtinę, jaunystę, stengiasi išlaikyti kalbą. Taip vieną dieną LB apylinkės socialinis skyrius gavo kvietimą suruošti lietuvišką programą gruodžio 8 dieną 100-ji gimtadienį švenčiančiai, iki šiol apylinkėje nepažįstamai, lietuviui Josephine Nowodvorski-Leadovskytei, gyvenančiai Lealman Adult Day Care centre. A. Armalis, skyriaus pirmininkas paprašė veteranų tautinių šokių grupės šokėjų „Audra“ dalyvauti jos pagerbime. Grupė, vadovaujama K. Gaizauskienės, mielai sutiko tai atlikti. Josephine gimė Kaune. Būdamą 16 metų atvyko į Ameriką ir labai jauna ištekėjo už Nowodvorski. Augino 2 dukras. Viena jau mirė, o antroji, gyvenanti Connecticut, kaip ji pati sakė: „jau per sena atvažiuoti į mano 100-ji gimtadienį“. Nors gyvendama toli nuo lietuvių, ji neužmiršo lietuvių kalbos, nei savo lietuviško kilmės. Vyrui mirus, ji gyveno viena, paskutiniu metu laiku globojama Neighborly Se-

BENDRA KŪČIŲ VAKARIENĖ

Lietuvių klubas gruodžio 24 dieną suruošė tradicinę įspūdingą kūčių vakarienę. Dalyvavo arti keturi šimtai svečių: Klubo narių ir iš tolimesnių vietovių. Pradžioje, šviesas išjungus, su uždegto žvakutėmis, nuo salės durų eilute choristai atėjo į sceną. Visiems susikaupus, buvo sugiedotos devynios kalėdines giesmės. Chori vadovavo muz. Vytautas Kerbelis, akompanavo muz. Regina Ditkienė. Choriui nuėjus nuo scenos, Klubo pirm. M. Šilkaitis pasveikino gausiai susirinkusius ir suglaustai papasakojo kūčių vakarienės pradžią ir tradicijas. Misijos vadovas kun. St. Ropolas, OFM, sukalbėjo vakarienės maldą. Po maldos pradėta vakarienių su tradiciniais kalėdaičių pasidalinimu ir sveikinimais. Vakarienei pasibaigus, V. Kerbeliui vadovaujant, visi sugiedojo keturias kalėdines giesmes. Kūčių vakarienės visad sutraukia gausų būrį lietuvių, kurių jaudis tik tokiom progom teatsilanko į Lietuvį

William Senkus
Vertė IR

DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747

Midland Federal
Savings and Loan Association
75 metus aptarnauja lietuvius
Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400

ESLIC
EQUAL HOUSING LENDER

CLASSIFIED GUIDE

FOR RENT

Išnuomojamas 3 kamb. apšildomas butas, apyl. 71 St. ir Washtenaw Ave., vienas arba dviem suaugusiems asmenims. Yra šaldytuvai ir virimo plyta. \$325 mėn. + „security dep.“ Kreiptis | Alma nuo 8 v.r. | tel. 312-476-8727.

IEŠKO DARBO

Jaunas, 33 metų vyras, negeriantis ir nerūkantis ieško rimto darbo. Trumpesniam laikui negu metai, nesūlyti. Truputį suprantu ir šneku angliškai. Skambinti 202-547-2671 vakarais.

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI - PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sažiningai.
312-779-3313
KLAUDIUS PUMPUTIS

ELIZABETH, N.J.
ŠVENČIAMAS PARAPIJOS ŠIMTMETIS

Šventų Petro ir Povilo katalikų bažnyčia Elizabeth, New Jersey, savo 100 metų sukaktuvinius metus pradėjo šv. Mišiomis š.m. sausio 8 d., sekmadienį, 12 val. Mišias aukojo kun. Peter Aquino, asistuojant diakonui Henry Keturwitis.

Giedojų bažnytinis choras, vadovaujamas Eric Houghton. Solo giedojo Juliana Liana ir Gina Zingerman. Smuiku solo atliko Julius Veblaitis. Procesijos priekyje buvo nešamas kryžius, kurį lydėjo degančias žvakės nešini Mišioms patarnaujantys berniukai ir mergaitės. Gailutė Kligys, Rūta, Vytautas ir Mikas Kavoliai nešė trispalves puošmenas. Rūta nešė tautiniais drabužiais pasipuošusios: Birutė Pocius, Adelė Bartys, Helen Karalis, Agnes Alksnis ir Isabel Keturwitis. Mišių skaitinius skaitė Ruth Brazinski ir Vyto Kligys.

Mišių dalyviai giedojo Lietuvos Vyčių, Lietuvos ir JAV himnus. Po Mišių parapijos salėje visi buvo vaišinami kava ir galėjo pasigėrėti parapijoje seniau veikusių, o taip pat dabar beveikiančių organizacijų nutraukų paroda.

Moving-Kraustymas
Profesionalus patarnavimas prieinamomis kainomis, jums patogiu laiku. Draudimas garantuotas. Kreiptis: Gediminas: tel. 312-925-4331

Pigiai, greitai valome rūsius, garažus, išvežame šiukšles, pervežame baldus, darome visus namo remontus. Tel. 312-445-7393

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sažiningas patarnavimas
- MLS - kompiuteris ir FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkant ar parduodant namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

Century 21 KMECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archel Ave.

DANUTĖ MAYER

284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sažiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

Many happy returns.

Give the gift that gives back more than you've given. For as little as \$25, you can give a piece of America to someone you care about. Ask your banker for a gift certificate upon purchase.

U.S. SAVINGS BONDS
A public service of this newspaper

Bendrai Lietuvos-Vokietijos (monel Kaune reikalingas patyres Finansų Direktorius, įmonė specializuojasi aukštos kokybės tekstilės gamyboje ir planuoja vieną didžiausių investicijų Lietuvoje. Finansų direktorius bus atsakingas už įmonės finansinę apskaitos sistemą pagal Vakarų standartą įvedimą ir kontrolę

- Reikalavimai:**
- Aukštasis išsilavinimas ir patirtis finansų ir buhalterinės apskaitos srityje.
  - Mokėti anglų ir lietuvių kalbas.
  - Sugebėti įdiegti naujoves ir jas valdyti
- Atsakomybės:**
- Įdiegti ir vykdyti finansinę apskaitos sistemą pagal Vakarų standartus.
  - Palaikyti ryšius su Tarptautine Finansų Korporacija ir kitais investitoriais.
  - Koordinuoti auditorių veiklą.
  - Vadovauti finansinei atskaitai.
  - Vadovauti atskaitos Finansų Ministerijai ruošimui.
- Kreiptis | HRStrategies, Vilnius g. 39, 2000 Vilnius.
tel. (370 2) 62 65 40, faksu (370 2) 22 08 70

VYTAUTAS LANDSBERGIS ATGAVĘ VILTĮ

Lietuvos Aukščiausiosios tarybos pirmininko kalbos, išleistos Kanadoje. Tai labai padrasinančios ir įtikrovę atviromis akimis įžvelgiančios ir miniai pasakytos kalbos. Įžangą parašė PLB pirmininkas Vytautas Bieliauskas, išleido Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, redagavo Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė. Leidinys turi 227 psl., gausiai iliustruotas. Šią knygą verta įsigyti ir perskaityti. Leidinys didelio formato. Knygos kaina 10 dol. Illinois gyventojams Tax 0.88 ct. Persiuntimo išlaidos: USA - 2 dol., Kanada - 3 dol.

Užsakymus siųsti:
Draugas
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

LAIŠKAI

DAROSI GRAUDU

Skaitant „Drauge“ Irenos Regienės aprašymą apie Švento Kryžiaus bažnyčios galutinį uždarymą lietuviškom pamaldoms, ašaros byra iš akių. Ar tai ne priešpaskutinis lietuvių įkurtų šventovių uždarymas?

Su liūdesiu prisimename Šv. Jurgio parapijinės bažnyčios uždarymą ir dabar jau ją sulygintą su žeme. Juk ši didžiulė lietuvių pastatyta šventovė išilgai 98 metus, bet neišvengė griauančio smūgio.

Kuriai lietuvių aukomis patatytai bažnyčiai ateis eilė?

Mūsų visų pareiga dėti pastangas išlaikyti Brighton Parko, Marquette Parko parapijines bažnyčias, Jaunimo centrą, „Seklyčią“ ir Tėviškės parapijos pastatus.

Nepagalikime aukų šių paskutiniųjų institucijų išlaikymui, kad nereiktų kaltinti svetimtautių ir lieti, „krokodilo ašaras“, būk jie mus išstūmė iš šių apylinkių.

Antanas Pauzuolis
Chicago, IL

DĖL TAUTŲ NAIKINIMO

Šiomet plačiai filmuose, spaudoje ir televizijoje minėta 50 metų sukaktis nuo tragiško žydų tautos likimo.

O lietuvių savo tautos naikino — trėmimų — tokiu plačiu mastu paminėti negali, nes pačių lietuvių istorikų, pačių lietuvių nurodymais ir lietuvių pinigais, išleista knyga, kurioje įrodoma, kad tokio lietuvių tautos naikino nebuvo. Ir visų sąžinė rami...

Ignas Petrauskas
Chicago, IL

REIKIA LAIKYTI PARAKĄ SAUSA

Sovietinė „blogio imperija“ sugriuvo, bet istorinis Rusijos imperializmas dar tebevyvuoja. Tai parodo žiauri kova prieš Čėčėniją, kuri nori būti laisva ir nepriklausoma. Jelcinas su savo generolais pasirodė kaip meška su kruvinais dantimis. Neseniai išsilaisvinusios Baltijos valstybės vėl gyvena baimėje dėl savo likimo.

Neatrodą, kad Rusija pasidarys demokratinė valstybė su laisva rinka, kol ji yra valdoma imperialistų. Dėl tos priežasties vakarai neturėtų jos remti ekonomiškai. Dar demokratinės valstybės turėtų būti ir laikyti paraką sausa, kol Rusija neparodys geros valios, kad nori gyventi pagal demokratinius principus ir Dešimt Dievo įsakymų.

Juozas N. Vakas
Gulfport, FL

GIESMĖ SU KEPURĖMIS

„Drauge“ šeštadienio laidoje (nr. 14, sausio 21 d.) išpausdinta nuotrauka Palangos šaulių choro Sedos kapinėse. Jie gieda „Marija Marija“, pagerbiant palaidotus Tėvynės Apsaugos Rinktinės savanorius.

Gieda giesmę nenusiėmę kepurė. Gieda Lietuvoje, kuri yra vadinama „Marijos Žemė“, tad kaip tik turėtų ją gerbti ir nusiimti kepurės, ne tik šauliai, bet ir kariai. Man teko matyti okupaciniams metais Vilniuje — rusų karininkai, eidami pro Aušros Vartų Mariją, nusiimdavo kepurės, o tos žemės vaikai Jos garbei gieda su kepurėmis.

Mes, išeivijos šauliai, giedodami giesmes, visuomet nusiimame kepurės. Tad būtų mano patarimas šį reikalą apgalvoti ir Lietuvos šaulių sąjungai Lietuvoje.

Buvęs 18 metų šaulių centro valdybos narys išeivijoje.

Stasys Bernatavičius
Berwyn, IL

KLAUSYKITE, MAŽEIKIEČIAI...

Mažeikių pirmoji vidurinė mokykla, siekianti atgauti gimnazijos vardą, džiaugiasi dienraščiu „Drauge“, kurį pernai užsakė buvęs tos gimnazijos mokiniai. Energinga mokyklos direktorė džiaugiasi ir mažeikių atsiųstomis knygomis, žurnalais, kuriais naudojasi ir maži, ir dideli.

Direktorė M. Žiaurienė laiške švenčių proga kviečia buvusius mažeikičius, lankant gimtąjį kraštą, neužmiršti ir savo buvusios gimnazijos. Mokykla turi nemažą kambarį skirtą muziejui, kur ne vienas mūsų gali rasti savo ir draugų mokslo pažymėjimus, diplomus, surasti draugus, išvežtus į Sibirą, ar kitas žinias, kurias metų našta yra apnešusi dulkėmis.

Buvę Mažeikių gimnazijos mokiniai ir jų draugai, norime pratesti dar metams „Drauge“ prenumeratą 1-ai vidurinei mokyklai. Prie to aukomis prisidėjo: A. Pauzuolis, L. Kubilienė, A. Buivydienė, V. Juknevičius, J. Baužys, S. Jelionienė, A. Pargauskas, S. Vaišvilienė, B. Žemaitienė, B. Slonskiai, J. Jarašienė, N. Šemėnienė.

Tauta krašte bando visokiais būdais pagerbti, prisiminti žuvusius už laisvę, žuvusius Sibire, partizanus, nukankintus kalėjimuose, miškuose, bet turbūt nėra didesnio paminklo tautos ateičiai, kaip švietimas, darbas su vaikais. Švietimas, suvedinėjant valstybės finansines knygas, dažnai paliekamas paskutinėje vietoje, o ypač skriaudžiamas švietimas dabartinėje Lietuvoje. Turime lenkti galvas tiems, kurie ryžtasi dirbti mylimą darbą už varganą mokytojo atlyginimą. Lietuvoje

„Saulutė“, Lietuvos Vaikų globos būrelis, per pusantų metų išsiuntė arti 1,500 siuntinių vargantams vaikams Lietuvoje. Čia būrys tautininkių, pakavusių siuntą į Kauną, Šiaulius, Kazlų Rūdą ir Prienus. I eil. iš kairės: Jūra Bakaitienė, Irena Draugielienė, Genė Rimkienė, II eil.: Zita Dapkienė, Dana Miliūnienė, Bronė Kronienė, Laima Glavinskienė, Kristina Razmienė, Roma Norkienė ir Danutė Borgogni.

Nuotr. Indrės Tjūnelienės

leidžiamoje pedagoginėje spaudoje „Dialogas“ ir „Mokykla“ matyti mokyklų rūpesčiai, varganas mokytojų gyvenimas, bet kartu ryžtas augti, tobulėti, ieškant efektingesnių būdų vaiko ir jo poreikių pažinimui.

Artėdami į neišvengiamą perėjimą į kitą gyvenimą, prisiminkime savo mokytojus, savo gimnaziją, padidindami jų muziejų savo knygomis, žurnalais, asmeniškais prisiminimais, nuotraukomis, kad jie taptų istorijos dalimi Mažeikių pirmoje vidurinėje mokykloje. Adresas: Mažeikių I-oji vidurinė mokykla, Direktorė M. Žiaurienė, Laisvės gatvė 10, Mažeikiai.

Stasė Vaišvilienė
Oak Lawn, IL

ŠITOKIE EKSPERTAI

Lietuvai atsistatę, į pagalbą skubėjo daugelis išeivių iš įvairių profesinių sričių. Į Tėvynę vyko prekybininkai, krautuvinkai, mėsininkai, kredito unijų ir taupomų kasų darbuotojai bei organizacijų politikai. Jų tikslas: pamokyti tautiečius prekybinės ekonomikos ir padėti tarptautiniuose finansuose. Nenuostabu, kad vietiniai, turintys ribotą verslo ir prekybos supratimą, mielai juos priėmė, vaišino, vadino juos profesorais, bet veikiai pajuto, kad šitokie ekspertai yra netikri pranašai.

Skaitau „Lietuvos ryte“ (1994.12.21, Nr. 270), kad K. Bobelis, lankydamasis Marijampolėje kalbėjo apie pasaulio aktualijas. Jis sakė, kad „Lietuvos Seimas bene vienintelis pasaulyje padaręs pareiškimą dėl įvykių Čėčėnijoje viso parlamento vardu. Čėčėnija niekuomet nebuvo suvereni valstybė, niekuomet nebuvo pripažinta jokiose tarptautinėse organizacijose ir nebuvo jose atstovaujama, nė su viena valstybe nėra turėjusi diplomatinį santykių — sakė Užsienio reikalų komiteto pirmininkas...“ Taigi, jai laisvės nereikia. John Keegan, History of Warfare autorius savo straipsnyje („U.S. News & World Report“, 1995. 1.23) rašo, kad po bolševikinės revoliucijos Rusijoje čėčėnai ir jų kaimynai buvo sukūrę Kalnų Respubliką (Mountain Republic), kurią pripažino Didžioji Britanija ir Prancūzija. Be abejo, pripažinimas yra vienas iš svarbių tarptautinės teisės principų valstybės egzistavimo procese. Po Antrojo pasaulinio karo šiuo principu buvo remtasi ir Lietuvos atveju. Neįmanoma, kad tauta neturi teisės apsispręsti, būti savarakiška ir laisva. Amerikos prezidentas Wilson 1918 metais vasario 11 dieną savo kalboje Kongresui pareiškė, kad tautų apsisprendimo principas turi tapti bendra tarptautinės teisės dalimi. Jis teigė, kad tautos ar

provincijos negali būti padavinėjamos, kaip prekės ar akmenys žaidimų arenoje. Ir šiandien šis principas yra tapęs normatyvine tarptautinės teisės dalimi. Pokariniais metais įvairiose Taikos sutartyse yra užtiknamas kitas principas, vadinamas pasirinkimo teise. Nors šis principas remiasi daugiau tarpvalstybinėm sutartim, tačiau suteikia teisę apsispręsti, kuriai valstybei kraštas ir žmonės norėtų priklausyti. Berods, panašios sutartys buvo pasirašytos ar diskutuojamos tarp Čėčėnijos ir posovietinės Rusijos?

Pagal šiuos ir daugelį kitų tarptautinės teisės principų, Čėčėnija neabejotinai turi teisę, kaip ir visos kitos valstybės, būti laisva ir nepriklausoma. Gaila, kad pasaulyje viešpatuoja ne tarptautinė teisė, bet smurtas, apgavystės ir nuolaidos jų vykdytojams. Taip pat gaila, kad mūsų „ekspertai“ dažnai prašauja pro šalį.

Pranas Jurskus
Lemont, IL

BUVOME DARBO LAGERYJE

Noriu patikslinti neteisingą įvykių aprašymą „Daily Southtown“ reporterio O'Shea tilpusiame straipsnyje „Woman survived war with hopeful attitude“ ir pagal tai parašyti santraukoje „Drauge“ sausio 27 d. laidoje „Gyvenimas kaip filmas“.

Nei aš, nei mano šeima niekad nebuvo koncentracijos stovykloje. Buvome patalpinti darbo lageryje Rytprūsijoje.

Joana Krutulienė
Chicago, IL

PIRMA REIKIA PAMATYTI

Pirma turėjome „konteinerį“, dabar turim „talpintuvą“, o „Drauge“ sausio 10-tos dienos laidoje Stasys Jurgelevičius siū-

lo „talpini“, atrodo, kad tas žodis „talpintuvus“ jau prigijo lietuviškoje spaudoje, bet pirmą paklauskimę savęs: kas iš mūsų „talpintuvą“ matėm? O tai labai paprastas, didžiulės metalinės medinės grindimis dėžės. Taip, dėžės! Vienos talpina keičiamas pasirodymų, kitos ma- žesnės. Dėžių dydis priklauso nuo siuntinių kiekių, siunčiamų į Lietuvą ar kitas valstybes. Mes negalime galvoti, kad didžiulė dėžė negali būti vadinama dėže, ar tai būtų metalinė, ar medinė, ar iš kokios kitos medžiagos pagaminta.

Tad jeigu mes pradėsime vartoti tą gražų lietuvišką žodį — dėžė, tada mums nereikės nei konteinerių, nei talpintuvų, nei talpinių.

Aleksas Mikaliūnas
Oak Lawn, IL

KONTEINERIS IR BAIGTA...

Būtų galima apytikriai išverti anglišką žodį „container“ į lietuvių kalbą, pvz.: talpintuvus, talpaines, krovininę, važtinę, ar važtadėžę. Tačiau svarbu, kad tas ar kitas vertimas tiksliai nusakytų žodžio paskirtį. Pvz., Motiejus klausia Petro, kur paskambinti, jam reikia važtadėžės. Petras jam pataria nueiti į maisto parduotuvę ir pasirinkti vieną kitą tuščią dėžę (važtadėžę). Kai tuo tarpu Motiejui reikia konteinerio persiuntimui didesnio kiekio daiktų. Konteineris yra tam tikro dydžio, tam tikros paskirties priemonė, vartojama tam tikrų bendrovių tarptautiniams mastu didesnio kiekio daiktų persiuntimui. Yra žodžių, kuriuos gal geriau neversti, norint tiksliai išreikšti mintį žodžiu. O kas gautųsi, jei verstume žodį „važtadėžė“ atgal į anglų kalbą?

Eugenijus Kuncinas
Downers Grove, IL

Sesės ir broliai lietuviai

Šiomet, šveddami Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 77-erių metų ir nepriklausomybės atkūrimo 5-erių metų sukaktis, stebime Lietuvos gyvenimą su rūpesčiu ir viltimi, kad begalinių kančių išvarginta tauta atrastų kelią į šviesesni rytojų.

Lietuvių Bendruomenė nuo įkūrimo 1951 metais vykdė du pagrindinius uždavinius: rūpintis lietuvių tautinės kultūros išlaikymu ir talkino lietuvių tautai atgauti laisvę. Šiandien vienas pagrindinis tikslas jau atsiektas — Lietuva yra nepriklausoma valstybė. Todėl dabar Lietuvos Bendruomenės pagrindinis tikslas yra ir toliau rūpintis lietuvių išlaikymu, kultūra, liuanistiniu švietimu, spauda, lietuviškais parapijomis, šalpa, socialiniais, ekonominiais, visuomeniniais reikalais, jaunimu, sportu, pagalba Lietuvai, ir ugdyti tautinę sąmonę ir solidarumą.

Šių metų Vasario 16-sios proga, JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdyba ir JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos Prezidiumas kreipiasi į Jus prašydami finansinės paramos sėkmingai įgyvendinti Lietuvos Bendruomenės išpareigojimus, išlaikyti Lietuvos Bendruomenės ištaigas, kad galėtume efektingai tarnauti Amerikos lietuviams nepamirštant ir Lietuvos.

Tik dėka Jūsų aukos —
Lietuvių Bendruomenė gyvuos!

Regina Narušienė
JAV LB Krašto Valdybos
Pirmininkė
Dr. Zigmantas Brinkis
JAV LB Tarybos Prezidiumo
Pirmininkas

„DRAUGO“ RĖMĖJAI

Aukos už kalendorių ir kalėdines atvirutes.

55.00 dol. Juozas Briedis, Bloomfield, MI;

50.00 dol. Gražina Kenter, Danbury, CT; David ir Rita Olson, (437 N. Spring) IL — nėra pažymėtas tikslus adresas; Juozas Pargauskas, Toronto, Ont., Kanada;

45.00 dol. M. Bajorunas, Pompano Beach, FL;

40.00 dol. F. Liktorius, Ft. Lauderdale, FL;

35.00 dol. Joana Sabaliauskas, Blairstown, NJ;

25.00 dol. Aldona Grinius, Lockport, IL; E. Lirgameris, Lockport, IL; Ilona Maziliauskas, Montreal PQ, Kanada; Danutė Bilaišienė, Downers Grove, IL; J. Gvildys, Palos Hills, IL;

Alfonas Burokas, Palos Hills, IL; Leonardas Paulius, Montague, MI; Adelė Vismantas, Chicago, IL; Vytautas Strikas, Evergreen Park, IL; Kazimiera Skerys, Chicago, IL; Jonas Motiejūnas, Chicago, IL; Alfonsas Šešplaukis, Ph.D., Chicago, IL; Stasė Kazlienė, Chicago, IL; Saulius ir Ruta Kirkus, Lemont, IL; Elena Kolosovas, Northbrook, IL; Vilhelmas Radžius, Chicago, IL; A. D. Orentas, Chicago, IL; B. Černienė, Chicago, IL; K. Pumputis, Lockport, IL;

20.00 dol. Valerija Patalauskienė, Detroit, MI; dr. Aldona Juozevičienė, Oak Lawn, IL; K. Jauniskis, Dover, MA; Ursula Civinskas, Chicago, IL; Jonas Venckus, Coventry, RI; dr. Petras Kisielius, Cicero, IL; Jonas Kasciukas, Chicago, IL; G. Indreika, Addison, IL; Leonas Burlis, New Buffalo, MI; Bronius Angeleika, Chicago, IL; Vida Petrulionis, Woodridge, IL; Petras Vebrs, Chicago, IL; Elena Jeneckas, Warren, MI; K. Stungienė, Richmond Hts, OH; Zuzana Pupienė, St. Pete Beach, FL; P. Tamulionis, Indialantic, FL; Jurgis Gimbutas, Arlington, MA;

12.00 dol. I. Radys, Palos Hills, IL;

10.00 dol. Antanas Bumbulis, Toronto, Ont., Kanada; L. Stonikas, Chicago, IL; Kazys Baltramaitis, Toronto, Ont., Kanada; Antanas Mažeika, Marina Del Rey, CA; B. Banaitis, Abington, MA; Arvydas Šimonis, West Chester, PA; Stasė Mikelevičius, Hometown, IL; Katarina Narkevičienė, Arlington, MA; Helen Patackas, Chicago, IL; Aldona Motuzienė, Putnam, CT; Ignas Vaičiūnas, Chicago, IL; B. Bunys, Montreal, Kanada; J. Bakšys, St. Pete Beach, FL;

Dėkojame už visas aukas, padedančias vieninteliam užsienio lietuvių dienraščiui išsilaikyti. Aukos tikrai nuosirdžiai įvertinamos!

PADĖKA A.ŠA. STASYS PAČKAUSKAS 1995.I.20

Nuosirdžiai dėkoju giminėms, draugams ir kaimynams, atsilankiusiems laidotuvių kopytyčioje, dalyvavusiems šv. Mišiose ir palydėjusiems a.a. Stasį į amžiną Viešpaties Dievo Karalystę.

Dėkoju už šv. Mišių aukas ir kitas, kurios bus perduotos „Našlaičių Globai“.

Ypatingas ačiū Tėvui Raudeliūnui, kuris nepabėgo šalčio ir prie kapo palydėjo velonį pas Dievulį savo maldomis.

Ypatinga padėka Algiiui Karaičiui už prasmingą atsišveikinimo žodį kopytyčioje.

Su gilia padėka

Leokadija Pačkauskienė

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Nuo trečiadienio iki penktadienio,
8:30 v.v. — 9:00 v.v.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.

Adresas: 511 So. Nolton Ave.
Willow Springs, IL. 60480.
Tel.: (708) 839-2511. Tel.-FAX (708) 839-0870

We Ship UPS

312-434-9766

Užsilnam maisto tiekimu (catering)

talman

delicatessen
Valgis Catering

Skaniausi lietuviški gaminiai

Geriausias spaudos rinkinys Čikagoje!

2624 West 69th Street, Chicago, IL 60629

Illinois gubernatorius Jim Edgar ir Lithuanian Mercy Lift organizacijos narė Pranė Štutienė, kurią gubernatorius pakvietė į „Radiologic Technologist Accreditation“ patarėjų tarybą.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

JAV LB Vidurio Vakarų apygardos valdyba, kuriai sumaniai vadovauja Birutė Vindašienė, maloniai visus kviečia pasivaikinti cepelinų pietumis vasario 5 d., 12 val., tuoj po šv. Mišių Palaimintojo Jurgio Matulaičio kopytyje. Pietūs bus Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje, Lemonte.

Povilas Petkevičius, Lemont, IL, ir Kantauskienė, Chicago, IL, „Draugo“ knygyne išigijo įvairių leidinių už nemažą sumą. „Draugo“ knygyne vedėjas Kazimieras Rožanskas visuomet mielai patarnauja besidomintiems knygomis, plokštelėmis, muzikiniais įrašais juostelėse.

Lietuvos Caritas federacijos Socialinės rūpybos direktorė Vitalija Miklyšienė, Šeimų rūpybos direktorė Nijolė Liobikienė ir Socialinės rūpybos darbuotoja Dalia Kabasinskaitė, pakviestos „Catholic Charities USA“, lankysis Čikagoje ir vasario 26 d., sekmadieni, po 11 v. Mišių, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, pasidalins bendrais labdaros rūpesčiais. Visus kviečia ir visų laukia „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis.

x Švento Petro Draugija, Dayton OH, per pirmininką Joną Kvietai atsiuntė \$50 Lietuvos našlaičiams. Našlaičių vardų dėkojame! „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

x „Į laisvę“ žurnalas nuo 1994 m. lapkričio mėn. numerio pradėtas perspausdinti Lietuvoje. Jis ir toliau bus leidžiamas ir redaguojamas Amerikoje, tačiau iš paruošto teksto ir negatyvų bus perspausdinamas Lietuvoje didesniu tiražu Morkūno ir Ko. spaustuvėje, Kaune. Tikimės, kad dabar jis pasieks žymiai didesnę skaitytojų skaičių. Tad prašome žurnalo prenumeratorius ir rėmėjus užprenumeruoti „Į laisvę“ savo draugams, giminiams, bibliotekoms, mokykloms Lietuvoje. Tokia prenumerata 1995 metams kaštuoja tik 5 doleriai (US). Tikslus adresus ir čekius siųskite adresu: „Į laisvę“, c/o J. Prakapas, 14 Thelma Dr., Bakersfield, CA 93305.

x Jei reikia išgyti vairavimo teises (IL Driver's License), kreipkitės į Ed Šumana, tel. 1-708-246-8241. Aš padėdau pensininkams.

x Siuntiniai į Lietuvą laivu per TRANSPAK. Skubiems siuntiniams – AIR CARGO. Maisto siuntiniai nuo \$29 iki \$98. Produktai aukštos kokybės. Du populiariausi tai \$39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už \$98. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

Lietuvių fondas kasmet gauna daug paramos prašymų, todėl visiems, besiruošiantiems prašyti lėšų įvairiems kultūriniais projektams arba studijoms, svarbu prisiminti, kad prašymai turi būti pasiūsti iki kovo mėn. 15 dienos. Išimtis yra studentai – jų prašymai stipendijoms turi būti pasiūsti LF iki balandžio 15 d. Prašymų anketas reikia Lietuvos fondui įteikti asmeniškai arba pasiūsti paštu į raštine. Faksu prisiųstos prašymų anketos nebus svarstomos. Anketas stipendijoms ir bendrai paramai gauti galima šiuo adresu: Lietuvos fondas, 14911 127th St., Lemont, IL, 60439. Telefonas – 708-257-1616.

JAV LB Švietimo tarybos ruošiamoje Mokytojų studijų savaitėje kapelionas ir lietuvių kalbos lektorius bus kun. Juozas Vaišnys, SJ. Savaitė vyks rugpjūčio 6-13 d. Daina vyks rugpjūčio 6-13 d. Daina vyks rugpjūčio 6-13 d. Daina vyks rugpjūčio 6-13 d.

Abiturientų tėvų dmesiu! Lietuvių Moterų klubų federacijos Čikagos klubas tęsia gražią ir prasmingą tradiciją, kviečia tėvus užregistruoti savo dukras bei sūnus pas Gr. Vaičiaitienę, tel. 708-598-5651 iki vasario 11 d. Bendrai sutarę, su pasididžiuo vimu pristatysime savo abiturientus lietuvių visuomeni.

Čikagos lit. mokyklos mokytojas Danas Lapkus taip pat atėjo pas Kalėdų senelį gauti dovanų, nes jis, kaip mokiniai sako, yra geras mokytojas, o per Kalėdas visi gerieji apdovanojami. Vaizdelis iš pernykštes eglutės Jaunimo centre gruodžio mėn.

x Į svečius, bet pas savus“ paroda Lietuvių Dailės muziejuje, Lemont, IL vasario 4 d. iki vasario 19 d. Atidarymas vasario 4 d. 7:30 v.v. Parodoje 22 dailininkų kūriniai.

x Akcijų, bonų bei kitų verčių pirkimai ir pardavimai jums nuosirdžiai patars ir patarnaus, duodami komiso nuolaidą, Albinas Kurkulis, tel. 312-360-5530 arba jo sūnūs ir partneriai: Andrius Kurkulis, tel. 312-360-5531 ir Paulius Kurkulis, 312-360-5627, dirba su Oppenheimer & Co., Inc. Chicagoje. Iš kitur skambinkite veltui: tel. 1-800-621-2103.

Š.m. sausio pradžioje įvyko „Technikos žodžio“ spaudos sekcijos susirinkimas, kuriame dalyvavo sekcijos pirm. K. Burbas, nariai ir svečiai, Medininkų pilies atstatymo projekto valdybos nariai: L. Maskaliūnas, A. Kerelis, R. Šlenys ir T. Bukaveckas. Iš pranešimų paaiškėjo, kad Lietuvos vyriausybė yra labai susidomėjusi tuo projektu ir žada jį stipriai remti. Nors Medininkų pilies atstatymo idėja jau buvo aprašyta „Technikos žodyje“ (1993 m., nr. 1) per pastaruosius metus surinkta daug naujos medžiagos apie pilį ir jos atstatymą.

Po ilgesnių diskusijų sutarta tą medžiagą spausdinti „Technikos žodyje“ š.m. pirmame numeryje, kurio numatoma išleisti net apie 1,500 egz. To numerio išleidimo proga bus pravedamas ir aukų vajuus pilies atstatymui. Tikima, kad visuomenė priims šį darbą ir užmokus su nuosirdžiu susidomėjimu, parems aukomis.

A.V.

Prof. Vytautas Landsbergis atvyksta į Čikagą vasario 9 d. Jį čia globos Elena ir Stasys Barai. Penktadienį, vasario 10 d., 4 val. p.p., Čikagos universiteto teisių fakultete jis skaitys paskaitą tema: „Čecėnijos atsiskyrimo nuo Rusijos federacijos teisiniai pagrindai“. Kaip jau daug kartų skelbta, prof. Landsbergis yra pagrindinis kalbėtojas ALTo Čikagos skyriaus rengiamame Vasario 16-sios minėjime vasario 12 d., 2 val. p.p. Maria aukštesniosios mokyklos auditorijoje.

x A.a. Onos Mikolajūnienės atminimą pagerbdama, Ramutė Banaitytė Hennings iš Claremont, CA, Lietuvos našlaičiams atsiuntė \$40. Našlaičių vardu rėškiamė užuojautą velionės dukteriai Marytei Macevičienei ir kitiems giminiams, o aukotojai dėkojame. „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas.

x Adomas Mickevičius, iš Wayne IN, atsiuntė \$300 Lietuvos našlaičiams – kaimo vaikams. Dėkojame geradariui! „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas.

x KAIRYS BALTIC EXPEDITING greitai ir atsakomai pristato maisto siuntinius per 10-14 dienų jūsų artimiesiems. Atsiunčiame ir pasirašytą pakvitavimą. Rašykite arba skambinkite Vytui ar Genei Kairiams – atsiųsime pilną siuntinių bei priedų sąrašą. Kairys Baltic Expediting, 517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ont., Canada 18 E 5A6, tel. 905-643-3334/fax 905-643-8980.

Antradienį, sausio 31 dieną, prasidėjo „žalių kortelių“ loterijos prašymų siuntimo laikas ir jis baigsis trečiadienį, kovo 1 d. Norintys dalyvauti „žalių kortelių“ loterijoje, turi per tą laiką pasiūsti paštu prašymą. Tik vieną prašymą žmogus gali siūsti. Kiekvienas prašymas, nusiųstas šiuo metu, turi lygią galimybę laimėti, nesvarbu, ar jis bus siųstas pradžioje, ar pabaigoje siuntimo periodo.

Nėra jokios formalios anketos šiam prašymui siūsti. Norintys dalyvauti loterijoje, turi nusiųsti, ant lapo popieriaus aiškiai parašę 1. pavardę (ją reikia pabraukti), vardą; 2. gimimo datą ir vietą; 3. vardus, gimimo datas ir vietas vyro/žmonos ir vaikų, jei vedęs; 4. prašančiojo adresą; 5. prašytojo gimtasis kraštas, jei kitas, nei pilietybės kraštas.

Šis prašymas siunčiamas voke, kurio dydis yra 6-10 arba 3.5-4.5 cm. Kairiame voko kampe užrašote siuntėjo pavardę, vardą ir adresą, o to apačioje kraštą – Lithuania.

Šis laiškas siunčiamas adresu: National Visa Center, Portsmouth NH 00212. (šiuo adresu prašymus siunčia visi Europos kraštai). Šių metų „žalių kortelių“ loterija vadinasi DV-96 – tai reiškia, „Diversity Visa“ 1996 metams. Praeitais metais „State Department“ priėmė įstatymą, pagal kurį kiekvienais metais Amerika loterijos būdu išdalins 55,000 „žalių kortelių“ įvairiems kraštams. Šioje loterijoje gali dalyvauti visi asmenys, kurių kraštams Amerika yra paskyrus dalį šių kortelių. Jeigu tu kraštų žmonės šiuo metu yra Amerikoje, jie gali siūsti laišką iš čia ir duoti Amerikos adresą. Loterijoje gali dalyvauti visi, kurie yra baigę bent gimnaziją ar turi dviejų metų patyrimą kokiame darbe. Dalyvavimas loterijoje nieko nekainuoja, todėl pasisaugokite „patarnautojų - patarėjų“, kurie ima nemažas sumas pinigų už prašymo užpildymą ir jo išsiuntimą. Norime išpėti asmenis, kuriems Imigracijos įstaiga buvo ar yra užvedusi deportacijos bylą – tie geriau tegul nedalyvauja loterijoje, nes, jeigu ir laimėsite – „žalios kortelės“ negausite, būsite tuojau pat deportuoti. Nesvarbu, kaip seniai tas buvo, atminkite, kad Imigracijos įstaiga šių dalykų nepamiršta. Jeigu esate tokioje padėtyje, geriau, prieš siunčiant prašymą, pakalbėkite su imigracijos specialistu advokatu. Duosime jums pavyzdį: ponia X atvažiavo iš Lietuvos į Ameriką pas tetą su svečio viza. Viza pasibaigė, Imigracijos departamentas vizos nepratęsė. Po trejų metų atsiktiklinai per draudimo įstaigą, Imigracijos Dept. atrado, kad ponia X dar čia. Užvedė deportacijos bylą. Ponia X, pakviesta atvykti į Imigracijos įstaigą, neatvyko. Persikėlė į kitą butą, pakeitė darbą ir toliau ramiai gyveno. Paskelbus „žalių kortelių“ loteriją, ponia X išsiuntė prašymą ir laimėjo kortelę. Nuėjusi atsiimti kortelės į Imigracijos įstaigą, buvo tuojau deportuota. Jeigu jūs esate tokioje padėtyje, prieš bet ką darant, pasitarkite su advokatu.

Jeigu turite bet kokių klausimų, jeigu reikia pagalbos užpildyti loterijos prašymą, jeigu reikia loterijai formos, prašome kreiptis į Socialinių reikalų raštine, 2711 West 71st St., Chicago IL 60629, tel. 312-476-2655.

Naudotasi medžiaga gauta iš „Chicago Coalition for Immigrant and Refugee Protection“ (By Marketa Lindt). Birutė Jasaitienė

„Draugas“ mus visus jungia į bendrą lietuvišką šeimą.

ALTo Čikagos skyriaus įsteigta stipendija lietuvių kilmės mokiniams, aukštesniais mokykloms lankantiems šiais metais paskirta dviem Maria aukšt. mokyklos mokinėms: Jolantai Inrijaitytei ir Jurgitai Benetytei, abi gyvena Marquette Parko apylinkėje. Iš kairės: Jurgita Benetytė, Jolanta Inrijaitytė, stipendijas įteikusi Čikagos skyriaus ALTo pirm. Antanina Repšienė ir Maria mokyklos vedėja ses. Margaret Zalot.

„GIMTINĖS TOLIULOSE“
PABUVOJUS

„Gimtines toliai“ – tai ne geografinis terminas. Tokiu vardu buvo pavadinta programa, vykusi sausio 22 d. Čikagos Jaunimo centro didž. salėje, kurią atliko naujai Čikagoje susibūręs jaunų žmonių kolektyvas. Keturi iš jų turintieji aukštąjį muzikinį išsilavinimą (baigė Lietuvos Muzikos akademiją), ir vienas, esantis tos akademijos baigiamajame kurse. Šio ansamblio vadovas yra komp. Petras Garšva, o dainininkai: Algimantas Barniškis, Alfonsas Seniūnas, Linas Sprindys ir Nijolė Penikaitė. Jauniausias – L. Sprindys, dar baigiantis Lietuvos Muzikos akademiją. Jie visi į Čikagą atvykę įvairiu laiku: ilgiausiai čia gyvena A. Barniškis, o trys (P. Garšva, A. Seniūnas ir N. Penikaitė) JAV krantus pasiekė tik pernai – gruodžio mėn. pradžioje.

Šis naujai susiformavęs vokalinis-instrumentinis ansamblis savo pirmojo pasirodymo metu atliko 19 kūrinių, kurių tarpe buvo harmonizuotų liaudies dainų (jas keturiems balsams pritaikė komp. P. Garšva), estradinių kūrinių. A. Seniūnas pagrojo harmonika. Ne

Maria aukštesniosios mokyklos geriausių pirmojo semestro mokinių sąrašuose randame ir lietuvaiteis: ketvirtųjų metų mokinės – Audra Prialgauskaitė ir Laura Ragauskaitė, trečiųjų metų – Julie Naujokaitytė, antrųjų – Vaiva Rašytinytė. Džiaugiamės, kad lietuvaiteis tebetęsia gerųjų mokinių tradiciją.

JAV LB Švietimo tarybos rengiama Mokytojų studijų savaitė vyks rugpjūčio 6-13 d. Dainavoje. Į šią savaitę kviečiami liuanistinių mokyklų mokytojai ir švietimo rėmėjai. Registracijos reikalais kreiptis į Vidą Brazaitytę, 7823 Belle Rive Ct., Tinley Park, IL 60477, tel. (708) 532-1592 arba Regina Kučienė, 13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441, tel. (708) 301-6410, FAX (708) 301-6410.

x Lemonto „Maironio“ lituanistinės mokyklos metinis balius įvyks šeštadienį, 1995 m. vasario 11 d., Pasaulio lietuvių centro pokylių salėje, 14911 – 127th St., Lemont, IL. Pradžią 6:00 v.v. kokieiliai, 7:00 v.v. vakarienė. Veiks baras ir loterija. Šokiams gros S. Gylio orkestras „Žiburyš“. Bilietai: \$30 asm. (iš anksto), \$35 asm. (prie durų). Prašome rezervuoti stalus ir bilietus iš anksto skambinant Rasai Ragienei, 708-531-9522, vakarais ir savaitgaliais. Maloniai kviečiame visus mokyklos tėvelius, mokytojus, rėmėjus, senelius, gimines bei draugus! Visų laukiame!

viskas buvo dainuota viso ansamblio, bet būta ir solo, duetų ar trio. Tad programa nebuvo nuobod.

Programos pradžioje, grodami armonika ir akordeonu, iš salės gilumos scenon įžygiavo A. Seniūnas ir P. Garšva, o tada scenoje visi ansamblio dalyviai atliko dainą „Ant Vilniaus kalvų“. Po jos skambėjo „Tai gražiai augino“, „Kur sodai žydėjo“ ir kiti kūriniai. Paskutinė pirmosios dalies daina – „Kalėdų naktį“ parduota labai jautriai, rankose laikant žvakutes.

Po pertraukos programa buvo kiek linksmesnė. Pradžioje buvo sudainuota „Šią naktelę“. Po to sekė „Švelnumas“, „Lietus lynojo“. Vienas kūrinytė keitė kitą (programoje atliktos Vyt. Juozapaičio, Alg. Raudonikio, Kiškio, M. Petrausko dainos. Pabaigoje skambėjo jausminga daina – „Žemė Lietuvos“, kurios tekstai su gaidomis buvo išdalinti klausytojams, gausiai susirinkusiems į šį renginį, todėl ir talką išjungė nemaža dalis publikos.

Padainavus paskutinę dainą, publika ilgai plojo ir vis

E. Šulaitis

„Gimtines toliai“ programos vadovas komp. P. Garšva (viduryje) su ansamblio nariu A. Seniūnu ir mūsų visuomenininku dr. P. Kistieliumi.

Nuotr. Ed. Šulaitis

LIETUVOS JAUNIMUI, BESIMOKANČIAM,
STUDIJUOJANČIAM BEI LAIKINAI
GYVENANČIAM JUNGTYNĖSE AMERIKOS
VALSTIJOSE

Lietuvos ambasada Vašingtone kviečia jus arba jūsų atstovus į pirmąjį Lietuvos jaunimo, besimokančio, studijuojančio ar laikinai gyvenančio JAV, susitikimą ambasadoje 1995 m. kovo 11 d. 11 val. r., Ambasados rūmuose, 2622 16th St., Washington, D.C. 20009.

Numatyta tokia programa: 10 val. – dalyvių atvykimas, susipažinimas su ambasada; 11 val. – ambasadoriaus A. Eidinto sveikinimo žodis; 11:10 val. – diskusija „Mes ir mūsų reikalai Amerikoje“; 12:45 val. – pertrauka; 14 val. – Kovo 11 d. minėjimas; 15 val. – susipažinimas, laisvas pabendravimas; 16 val. – pabaiga, susirinkimo dalyvių išvykimas.

Jūsų dalyvavimas susitikime-minėjime grynai laisvanoriškas. Kadangi ambasados patalpos nedidelės, pageidautina, kad iš didesnių jaunimo telkinių išsirinktumėte savo atstovus.

Apgailestaujame, tačiau negalėsime apmokėti kelionių išlaidų ir aprūpinti maistu bei nakvyne.

Pavienius dalyvius ir atstovus registruojame iki kovo 5 d. telefonu: 202-234-5860 arba fax 202-328-0466. Susitikimo organizavimo ir darbotvarkės klausimais kreiptis į patarėją Stasį Sakalaušką.

Lietuvos Respublikos ambasada Vašingtone

Auka „Draugo“ paramos fondui—
yra lietuvių laidas ateities kartoms.

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinių mokesčių.